Hvad er Lynetteholm?

…og hvilke konsekvenser kan projektet få for Øresund og Østersøen?

Blixen Klub Østerbro, 26. oktober 2026

Udarbejdet af: Lea Gram Jacobi, bestyrelsesmedlem i DN Gentofte

Danmarks Naturfredningsforening

Agenda

I. Vision og lovgivning

II. Hvad er Lynetteholm?

III. DN's største bekymringer

IV. Konklusion og perspektivering

Danmarks Naturfredningsforening

Agenda

I. Vision og lovgivning

II. Hvad er Lynetteholm?

III. DN's største bekymringer

IV. Konklusion og perspektivering

Danmarks Naturfredningsforening

Visionen for Lynetteholm

5. oktober 2018 præsenterede daværende statsminister Lars Løkke Rasmussen (V), overborgmester i København, Frank Jensen (S), Transportminister Ole Birk Olesen (LA) og Erhvervsminister Rasmus Jarlov (C) visionen for Lynetteholm

Billede: https://www.bt.dk/samfund/lynetteholm-projektet-skrumper-hvor-blev-den-store-ringvej-pludselig-af

Danmarks Naturfredningsforening

Visionen for Lynetteholm

- En stor kunstig ø midt i Københavns Havn
- Et 'kinderæg', der skal løse tre store udfordringer for København uden at koste skatteyderne en eneste krone:

  - *Stormflodsikring af København*
  - *Flere billige boliger*
  - *Lette trafikken i København*

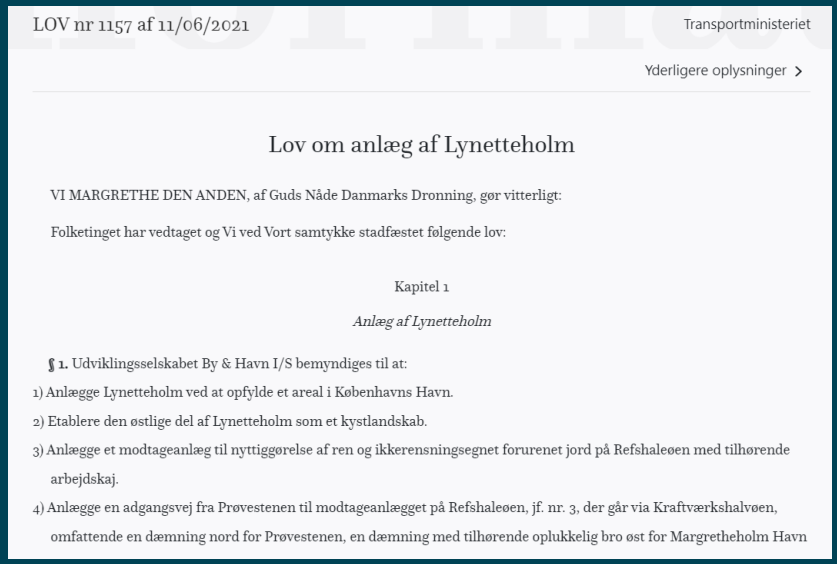

Kilde: https://www.kk.dk/sites/default/files/2021-10/faktaark_om_lynetteholm_0.pdf

Danmarks Naturfredningsforening

Anlægslov vedtages

- Den 4. juni 2021 vedtages en anlægslov af et bredt flertal i det danske Folketing
- Anlægsloven giver vidtgående bemyndigelse til By & Havn og Transportministeriet og sætter *de facto* miljølovgivningen og miljøbeskyttelsen ud af kraft

LOV nr 1157 af 11/06/2021 Transportministeriet

Yderligere oplysninger >

Lov om anlæg af Lynetteholm

VI MARGRETHE DEN ANDEN, af Guds Nåde Danmarks Dronning, gør vitterligt:

Folketinget har vedtaget og Vi ved Vort samtykke stadfæstet følgende lov:

Kapitel 1

Anlæg af Lynetteholm

§ 1. Udviklingsselskabet By & Havn I/S bemyndiges til at:

1) Anlægge Lynetteholm ved at opfylde et areal i Københavns Havn.

2) Etablere den østlige del af Lynetteholm som et kystlandskab.

3) Anlægge et modtageanlæg til nyttiggørelse af ren og ikkerensningsegnet forurenet jord på Refshaleøen med tilhørende arbejdskaj.

4) Anlægge en adgangsvej fra Prøvestenen til modtageanlægget på Refshaleøen, jf. nr. 3, der går via Kraftværkshalvøen, omfattende en dæmning nord for Prøvestenen, en dæmning med tilhørende oplukkelig bro øst for Margretheholm Havn

... og gør bygherre til sin egen miljøvogter

https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1157, Afgørelser truffet efter byggeloven, lov om naturbeskyttelse, lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse, lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om råstoffer, lov om forurenet jord eller lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer eller regler udstedt i medfør af disse love kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, hvis afgørelsen træffes i forbindelse med Udviklingsselskabet By & Havn I/S' gennemførelse af projektet, som beskrevet i § 1, stk. 1, i lov om anlæg af Lynetteholm. (Ref.: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1927)

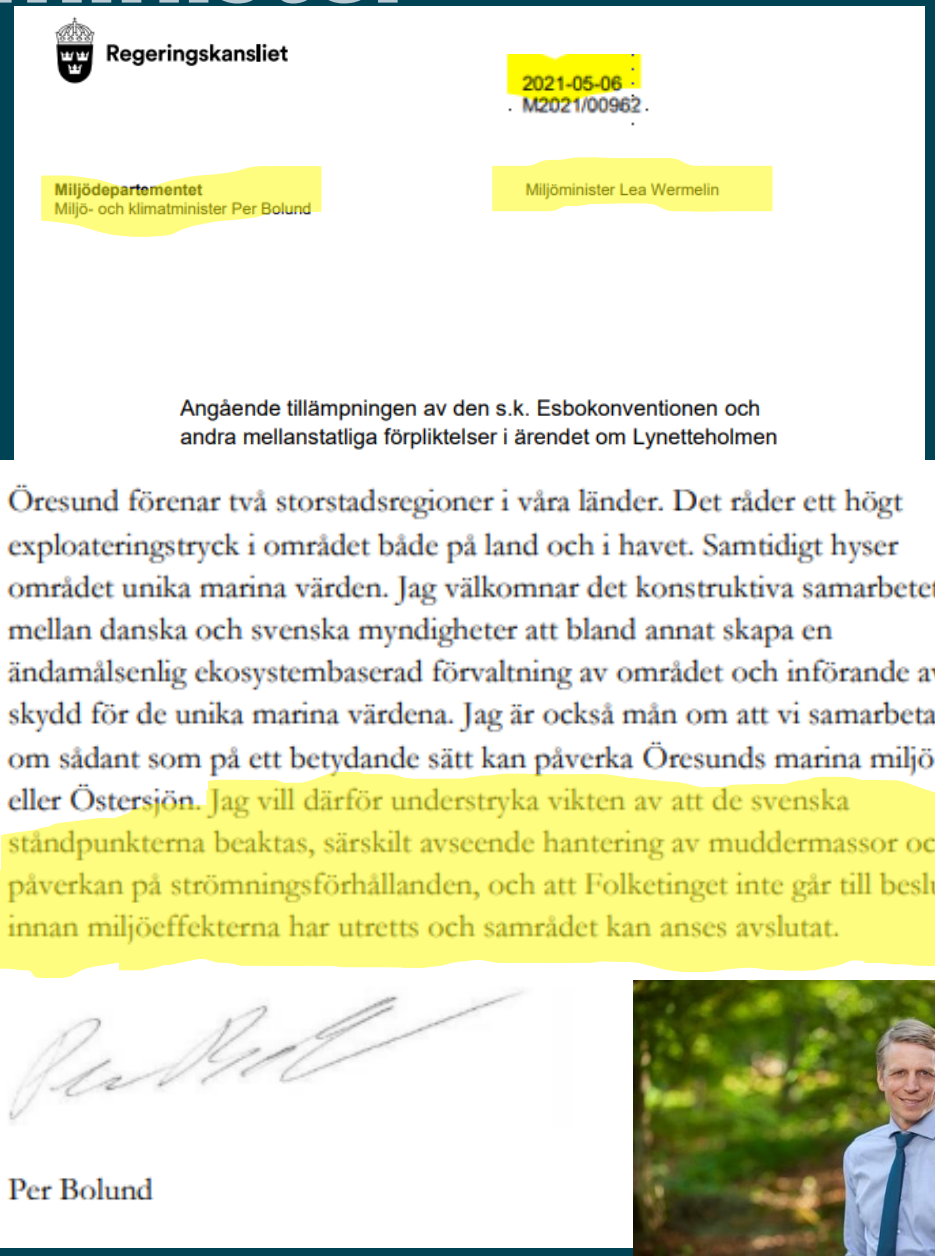
Danmarks Naturfredningsforening

Brev fra den svenske miljøminister

- Anlægsloven vedtages i Folketinget på trods af, at den svenske Miljøminister en måned inden har sendt et brev direkte til den danske Miljøminister.

- I brevet understreger Per Bolund vigtigheden af, at Folketinget ikke tager nogen beslutning om Lynetteholm, før miljøpåvirkningerne er ordentligt undersøgt, og før Espoo-samrådet mellem Danmark og Sverige er afsluttet.

- Dette brev tilbageholdes og kommer først til Folketingets og offentlighedens kendskab 10 måneder senere (ni måneder efter anlægslovens vedtagelse).

Regeringskansliet

2021-05-06
M2021/00962

Miljödepartementet
Miljö- och klimatminister Per Bolund

Miljöminister Lea Wermelin

Angående tillämpningen av den s.k. Esbokonventionen och andra mellanstatliga förpliktelser i ärendet om Lynetteholmen

Öresund förenar två storstadsregioner i våra länder. Det råder ett högt exploateringstryck i området både på land och i havet. Samtidigt hyser området unika marina värden. Jag välkomnar det konstruktiva samarbetet mellan danska och svenska myndigheter att bland annat skapa en ändamålsenlig ekosystembaserad förvaltning av området och införande av skydd för de unika marina värdena. Jag är också mån om att vi samarbetar om sådant som på ett betydande sätt kan påverka Öresunds marina miljö eller Östersjön. Jag vill därför understryka vikten av att de svenska ståndpunkterna beaktas, särskilt avseende hantering av muddermassor och påverkan på strömningsförhållanden, och att Folketinget inte går till beslut innan miljöeffekterna har utretts och samrådet kan anses avslutat.

Per Bolund

Brev fra den svenske miljøminister

- Først i marts 2022 får offentligheden kendskab til brevet
- … og 12. maj 2022 tildeles transportminister Trine Bramsen (S) og miljøminister Lea Wermelin (S) en næse af Folketinget for at have tilbageholdt brevet for Folketinget

… og anlæggelsen af Lynetteholm fortsætter!!

Kilde: https://www.dr.dk/nyheder/indland/svensk-minister-i-opraab-foer-lynetteholmen-blev-vedtaget-drop-planerne-om-dumpning
https://www.tv2lorry.dk/udskaeldt-og-visionaer-lynetteholm-koebenhavns-nye-boligoe/s-ministre-faar-naese-for-haandtering-af-lynetteholm-sag

Danmarks Naturfredningsforening

Brev fra den svenske miljøminister

“Per Bolund still can't believe what happened in Parliament back then”.

“Wermelin met with us the day before the vote,” says the qualified marine biologist in a Zoom conversation.

“We insisted again that the Folketing should not vote until our fears had been allayed: massive pollution of the Øresund and thus also of several protected areas on the Swedish side; destruction of habitats for eelgrass and endemic fish, and above all the risk that the entire Baltic Sea will suffocate in the long term if less saline water flows in. Despite this, they just voted anyway having claimed beforehand that there were no objections.”

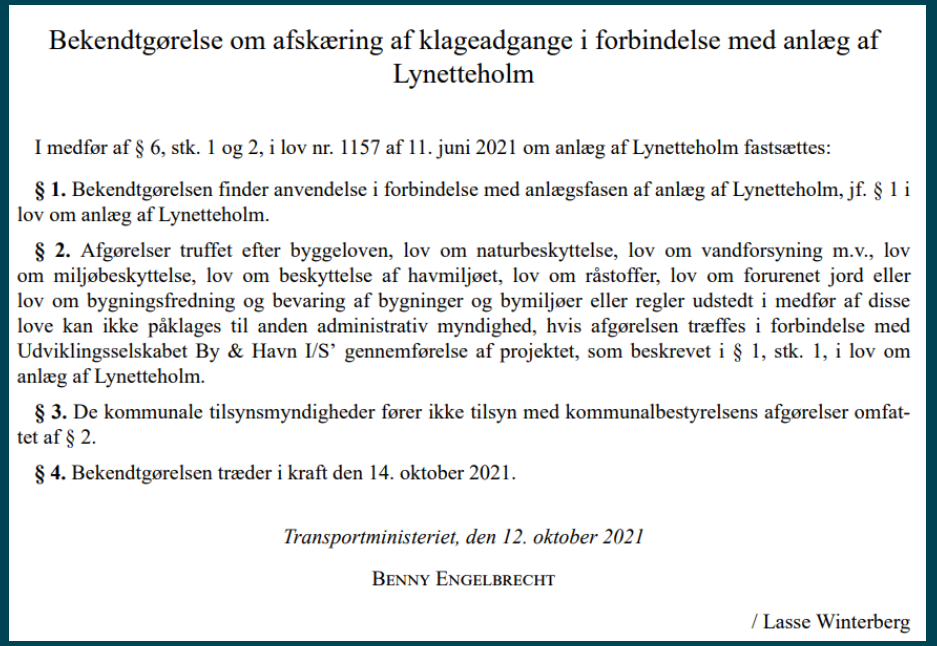
(Uddrag fra Süddeutche Zeitung artikel, 4. januar 2024)

Kilde: https://www.sueddeutsche.de/projekte/artikel/politik/daenemark-kopenhagen-ostsee-e272058/?reduced=true

Danmarks Naturfrednings forening

Bekendtgørelse vedtages

- Den 11. oktober 2021 vedtager et flertal i det danske Folketing ”*Bekendtgørelse om afskæring af klageadgange i forbindelse med anlæg af Lynetteholm*”.
- Bekendtgørelsen fjerner borgers, NGO’ers og kommuners klageadgang

Bekendtgørelse om afskæring af klageadgange i forbindelse med anlæg af Lynetteholm

I medfør af § 6, stk. 1 og 2, i lov nr. 1157 af 11. juni 2021 om anlæg af Lynetteholm fastsættes:

§ 1. Bekendtgørelsen finder anvendelse i forbindelse med anlægsfasen af anlæg af Lynetteholm, jf. § 1 i lov om anlæg af Lynetteholm.

§ 2. Afgørelser truffet efter byggeloven, lov om naturbeskyttelse, lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse, lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om råstoffer, lov om forurenet jord eller lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer eller regler udstedt i medfør af disse love kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, hvis afgørelsen træffes i forbindelse med Udviklingsselskabet By & Havn I/S’ gennemførelse af projektet, som beskrevet i § 1, stk. 1, i lov om anlæg af Lynetteholm.

§ 3. De kommunale tilsynsmyndigheder fører ikke tilsyn med kommunalbestyrelsens afgørelser omfattet af § 2.

§ 4. Bekendtgørelsen træder i kraft den 14. oktober 2021.

Transportministeriet, den 12. oktober 2021

BENNY ENGELBRECHT

/ Lasse Winterberg

Bekendtgørelse om afskæring af klageadgange i forbindelse med anlæg af Lynetteholm (retsinformation.dk), Afgørelser truffet efter byggeloven, lov om naturbeskyttelse, lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse, lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om råstoffer, lov om forurenet jord eller lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer eller regler udstedt i medfør af disse love kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, hvis afgørelsen træffes i forbindelse med Udviklingsselskabet By & Havn I/S’ gennemførelse af projektet, som beskrevet i § 1, stk. 1, i lov om anlæg af Lynetteholm. (Ref.: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1927)

Danmarks Naturfredningsforening

Anlægslov og Bekendtgørelse

- betyder, at to instanser - By & Havn og Transportministeriet - i princippet får *carte blanche* til et gigantprojekt, hvor miljøloven er sat ud af spil, og hvor offentligheden ikke kan klage.

- betyder, at borgers, kommuners og foreningers eneste mulighed for at blive hørt er at rejse en sag ved domstolene.

Afgørelser truffet efter byggeloven, lov om naturbeskyttelse, lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse, lov om beskyttelse af havmiljøet, lov om råstoffer, lov om forurenet jord eller lov om bygningsfredning og bevaring af bygninger og bymiljøer eller regler udstedt i medfør af disse love kan ikke påklages til anden administrativ myndighed, hvis afgørelsen træffes i forbindelse med Udviklingsselskabet By & Havn I/S' gennemførelse af projektet, som beskrevet i § 1, stk. 1, i lov om anlæg af Lynetteholm. (Ref.: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2021/1927)

Danmarks Naturfredningsforening

Agenda

I. Vision og lovgivning

II. Hvad er Lynetteholm?

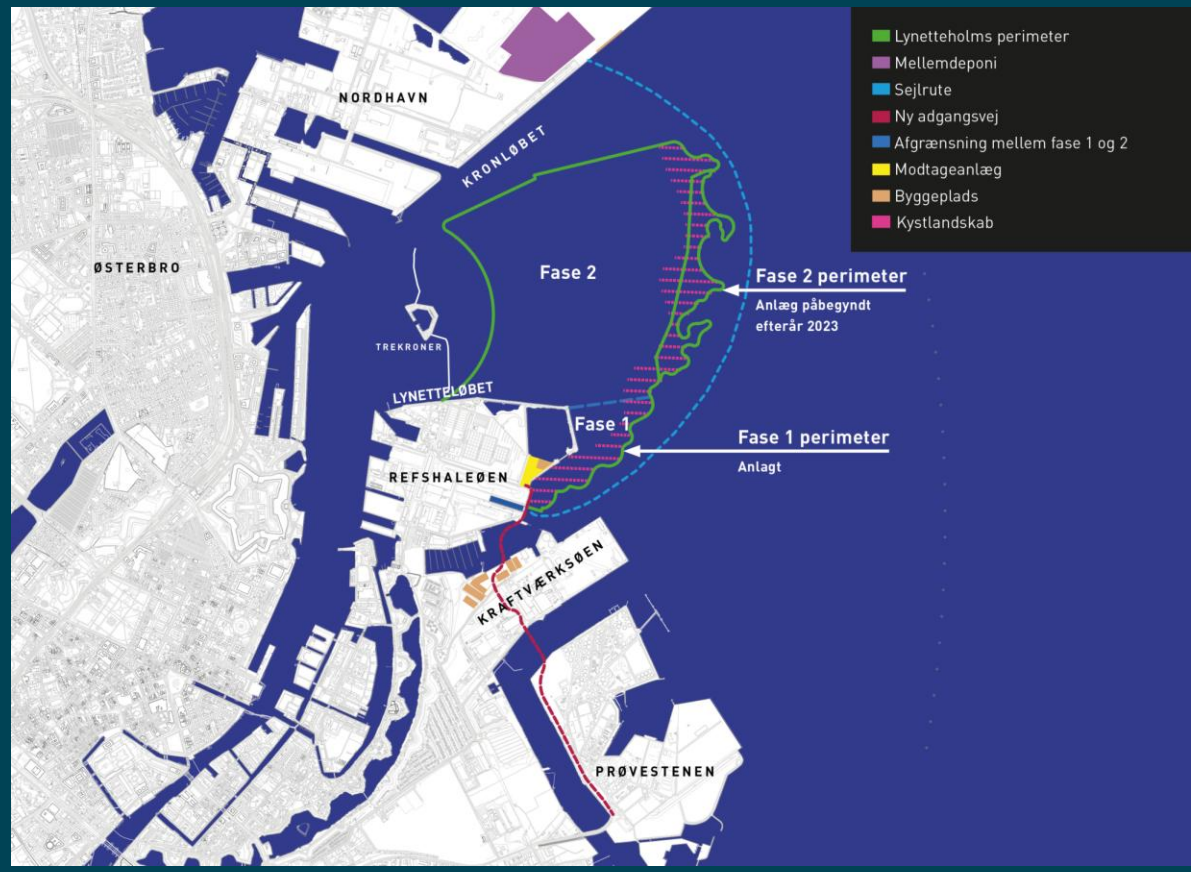
III. DN's største bekymringer

IV. Konklusion og perspektivering

Danmarks Naturfredningsforening

Hvad er Lynetteholm?

- En kunstig **halvø på 2,8 km²** placeret ved udløbet af Københavns Havn
- Tiltænkt som en ny bydel, der skal huse ~~35.000~~ **50.000 beboere og** ~~35.000~~ **30.000 arbejdspladser** (28. marts 2025)
- Skal **etableres af delvist forurenet overskuds-jord** fra byggepladser i Storkøbenhavn
- Inden da skal **2,3 millioner m³ forurenet slam** indeholdende tungmetaller og næringsstoffer graves op og **dumpes i Køge Bugt***

Kilde: https://www.kk.dk/sites/default/files/2021-10/faktaark_om_lynetteholm_0.pdf, Billeder: By & Havn
* Nu kommer Lynetteholm. Her er de 10 største problemer - politiken.dk , Miljøvurdering af Lynetteholm bygger på 40 år gammel forskningsartikel | København | DR
https://fm.dk/nyheder/nyhedsarkiv/2025/marts/regeringen-og-koebenhavns-kommune-indgaar-aftale-om-lynetteholm/#:~:text=N%C3%A5r%20Lynetteholm%20og%20den%20%C3%B8vrige,50.000%20beboere%20og%2030.000%20arbejdspladser.
https://byrummonitor.dk/Nyheder/art10354242/Regeringen-og-K%C3%B8benhavns-Kommune-indg%C3%A5r-aftale-om-metro-til-Lynetteholm

Danmarks Naturfredningsforening

Hvad er Lynetteholm?

- Det regnes at tage 30-40 år at fylde nok jord i havet til en ø, og byggeriet regnes færdig i 2070
- Der kom **over 1000 kritiske høringssvar** fra fagpersoner og –organisationer, inklusive Länsstyrelsen i Skåne og Naturvårdsverket
- Trods høringssvar og trods ikke-afsluttede Espoo-forhandlinger blev første spadestik taget 17/1-2022
- Bygherre bag Lynetteholm er By & Havn, som ejes 95 % af Københavns Kommune og 5 % af staten

Kilde: https://www.kk.dk/sites/default/files/2021-10/faktaark_om_lynetteholm_0.pdf
Foto: Foto: Martin Sylvest, https://www.bt.dk/politik/udemokratisk-besynderligt-og-ulovligt-her-er-lynetteholm-kritikken-der-blev

Danmarks Naturfredningsforening

Hvad er Lynetteholm?

Stormflodsikring af København?

- *En nødvendig stormflodsikring af København?*
- *Skal det gå hurtigt?*
- *Eksisterer der alternativer?*

Kilde: https://www.kk.dk/sites/default/files/2021-10/faktaark_om_lynetteholm_0.pdf

Danmarks Naturfredningsforening

Er Lynetteholm en stormflodssikring?

- Ifølge **tre af landets førende eksperter** er Lynetteholm IKKE i sig selv en stormflodssikring – men øger potentielt risikoen for stormflod i nogle områder – især nord for København*.

- I høringssvaret af 18/2-21 fra **Länsstyrelsen i Skåne** står; *"at begrunde byggeriet af Lynetteholm med at klimasikre København er hverken ret eller rimeligt"*.

- I **København Kommunes** 'Stormflodsplan for København 2017' og 'Risikostyringsplan 2021 Køge Bugt – København' anbefales det, at *"etableringen af sikringer mod stormfloder fra syd bør påbegyndes nu, hvorimod etableringer af sikringer mod stormfloder fra nord kan vente nogle årtier endnu."***

- Lynetteholm er tiltænkt som stormflodssikring fra nord.

Danmarks Naturfredningsforening

* Ny skarp kritik af minister: Gigantisk byggeri øger risikoen for stormflod | BT Samfund - www.bt.dk. Reference: Ny skarp kritik af minister: Gigantisk byggeri øger risikoen for stormflod | BT Samfund - www.bt.dk (14. november 2021)
** (risikostyringsplan_2021_for_koege_bugt_-_koebenhavn.pdf (kk.dk) (s. 5, nederst venstre spalte).

Eksisterer der alternativer til Lynetteholm?

Ifølge Ingvar Sejr, udviklings- og salgsdirektør i By & Havn, eksisterer der et alternativ til Lynetteholm som stormflodssikring af København

(videoklip fra eksperthøring i Folketinget om Lynetteholm projektet, havmiljø og klimasikring, 20. maj 2021)

* Ny skarp kritik af minister: Gigantisk byggeri øger risikoen for stormflod | BT Samfund - www.bt.dk. ** (risikostyringsplan_2021_for_koege_bugt_-_koebenhavn.pdf (kk.dk) (s. 5, nederst venstre spalte).

Danmarks Naturfredningsforening

Eksisterer der alternativer?

Sund & Bælt har beregnet, at jordmængden, der skal til for at etablere et dige hele vejen rundt om København, er 1/7 af mængden til at etablere Lynetteholm, der skal '*bidrage til en samlet stormflodssikring af Hovedstaden*'.

- **Jordmængden til dige rundt om København:** **ca. 11 mio. ton**
- **Jordmængde til Lynetteholm:** **ca. 78 mio. ton**

Ref: Jacob Steen Møller, Civilingeniør og ph.d. med speciale i hydraulik og anvendt oceanografi: https://taenkosom.dk/wp-content/uploads/2025/08/Uden-rettidig-Omhu-opslag.pdf

Danmarks Naturfredningsforening

Agenda

I. Vision og lovgivning

II. Hvad er Lynetteholm?

III. DN's største bekymringer

IV. Konklusion og perspektivering

Danmarks Naturfredningsforening

DN's største bekymringer og anbefalinger

Miljøkonsekvenserne ved:

- *Opgravning og dumpning af giftigt slam*
- *Deponering af forurenet jord*
- *Påvirkning af saltvandsgennemstrømningen til Østersøen*

Danmarks Naturfredningsforening

DN's største bekymringer og anbefalinger

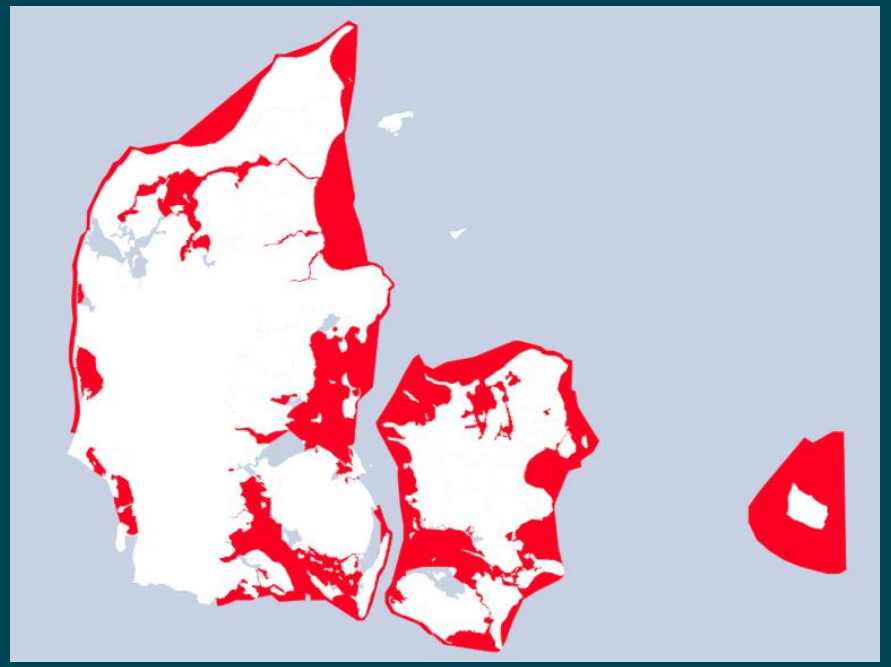
Miljøkonsekvenserne ved:

- ***Opgravning og dumpning af giftigt slam***
- *Deponering af forurenet jord*
- *Påvirkning af saltvandsgennemstrømningen til Østersøen*

Danmarks Naturfredningsforening

EU's Vandrammedirektiv

- Alle farvande skal ifølge EU's Vandramme-direktiv være i 'god økologisk og kemisk tilstand' senest den 22. december 2027
- Kun 3 af 123 danske farvande er i dag i 'god kemisk tilstand'
- 'Øresund, nordlige del' er i 'ikke-god' kemisk tilstand.

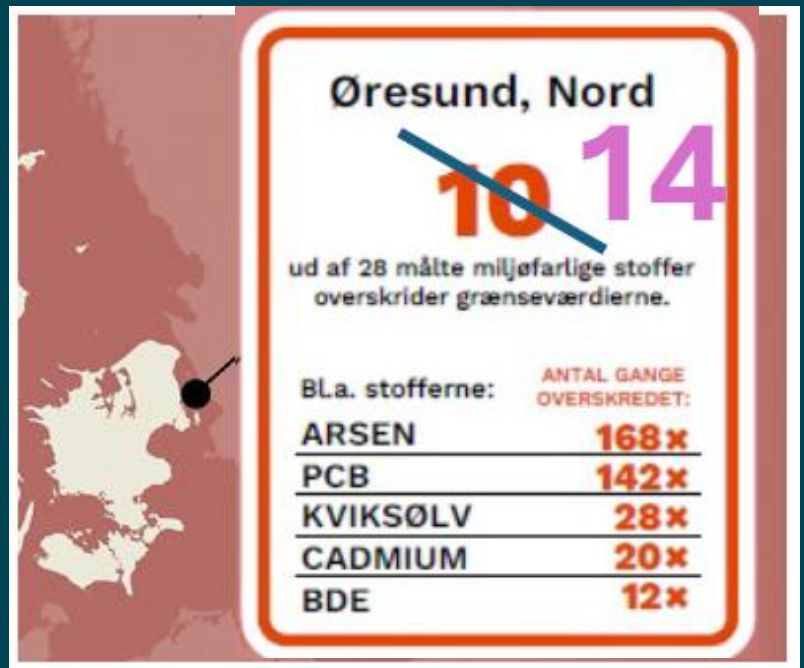

https://www.europarl.europa.eu/factsheets/da/sheet/74/beskyttelse-og-forvaltning-af-vandomrader
Bogen 'Uden rettidig Omtanke': https://taenkosom.dk/
Billede: https://www.dr.dk/nyheder/indland/havet-er-forurenet-med-langt-flere-kemikalier-end-miljoeministeriet-har-fortalt

Danmarks Naturfredningsforening

EU's Vandrammedirektiv

- EU's vandrammedirektiv identificerer en række 'prioriterede stoffer' som farlige for miljøet og menneskers sundhed.
- I Øresund Nord overskrider 10 ud af 28 målte miljøfarlige stoffer gældende grænseværdier
- Når koncentrationen af et miljøfarligt stof er for højt i et område, er det ikke tilladt at udlede yderligere af stoffet – heller ikke hvis det 'blot' giver midlertidige forhøjede koncentrationer.
- Den udsivning, der sker fra Lynetteholm er også omfattet af EU forbuddet.

Overskridelser af grænseværdier for miljøfarlige stoffer i vandområde 'Øresund, nordlige del'. Tænketanken Hav: *Kemisk forurening af det danske havmiljø*, juni 2025.

https://eur-lex.europa.eu/DA/legal-content/summary/environmental-quality-standards-applicable-to-surface-water.html

Danmarks Naturfredningsforening

Dumpning af slam i Køge Bugt

498 kubikmeter slam blev natten til torsdag den 6. januar 2022 dumpet i Køge Bugt i forbindelse med anlægningen af Lynetteholm

Dette trods stor bekymring blandt kystkommuner og de svenske myndigheder og trods igangværende Espoo-forhandlinger med Sverige

By & Havn udtalte herefter:

> ***"Vi har haft en god og konstruktiv dialog med både de danske og svenske myndigheder, samt repræsentanter for kommunerne langs Køge Bugt. (...) Vi blev enige om det i denne uge og kan nu derfor gå i gang med arbejdet.***

Danmarks Naturfredningsforening

https://www.tv2lorry.dk/koebenhavn/trods-massiv-modstand-nu-er-det-foerste-slam-smidt-i-koege-bugt

Dumpning af slam i Køge Bugt

Hverken de svenske myndigheder eller borgmestrene i kystkommunerne ved Køge Bugt kunne dog genkende denne enighed.

7. januar skriver **direktør i Stevns Kommune Ellen Hvidt Thelle** (i en mail):

”Det kan jeg KLART afkræfte. Det er ikke sandt, at vi har accepteret kriterierne.”

10. januar skriver **Carl Lindqvist fra Länsstyrelsen i Skåne** (i en mail):

“The Swedish authorities are not in agreement regarding the dumping sites nor the methods of dumping as of yet. By og Havn have wrongfully stated that we’re in agreement.”

Danmarks Naturfredningsforening

Bagatellisering af miljøkonsekvenser

By & Havn vurderede;

”miljøpåvirkningen ved klapning (dumpning) i Køge Bugt til at være lille både i forhold til danske og svenske naturområder”.

https://osterbroliv.dk/artikel/minister-vil-overbevise-kritikere-om-fornuften-ved-kunstig-%C3%B8
https://www.kk.dk/sites/default/files/2021-10/faktaark_om_lynetteholm_0.pdf

Danmarks Naturfredningsforening

Klage fra Länsstyrelsen i Skåne

"Ja, By & Havn hævder jo, at miljøpåvirkningen er lille til ubetydelig, men det er vi ikke overbeviste om."

Carl Lindqvist, vandadministrator i Skåne Län. (6/1-22)

https://www.bt.dk/politik/udemokratisk-besynderligt-og-ulovligt-her-er-lynetteholm-kritikken-der-blev
https://www.tv2lorry.dk/koebenhavn/trods-massiv-modstand-nu-er-det-foerste-slam-smidt-i-koege-bugt (6/1-2022)
Se også: https://byrummonitor.dk/Nyheder/art8387587/Lynetteholm-kommer-til-at-p%C3%A5virke-gennemstr%C3%B8mningen-i-%C3%98resund

Danmarks Naturfredningsforening

Køge Bugt – juni og oktober 2023

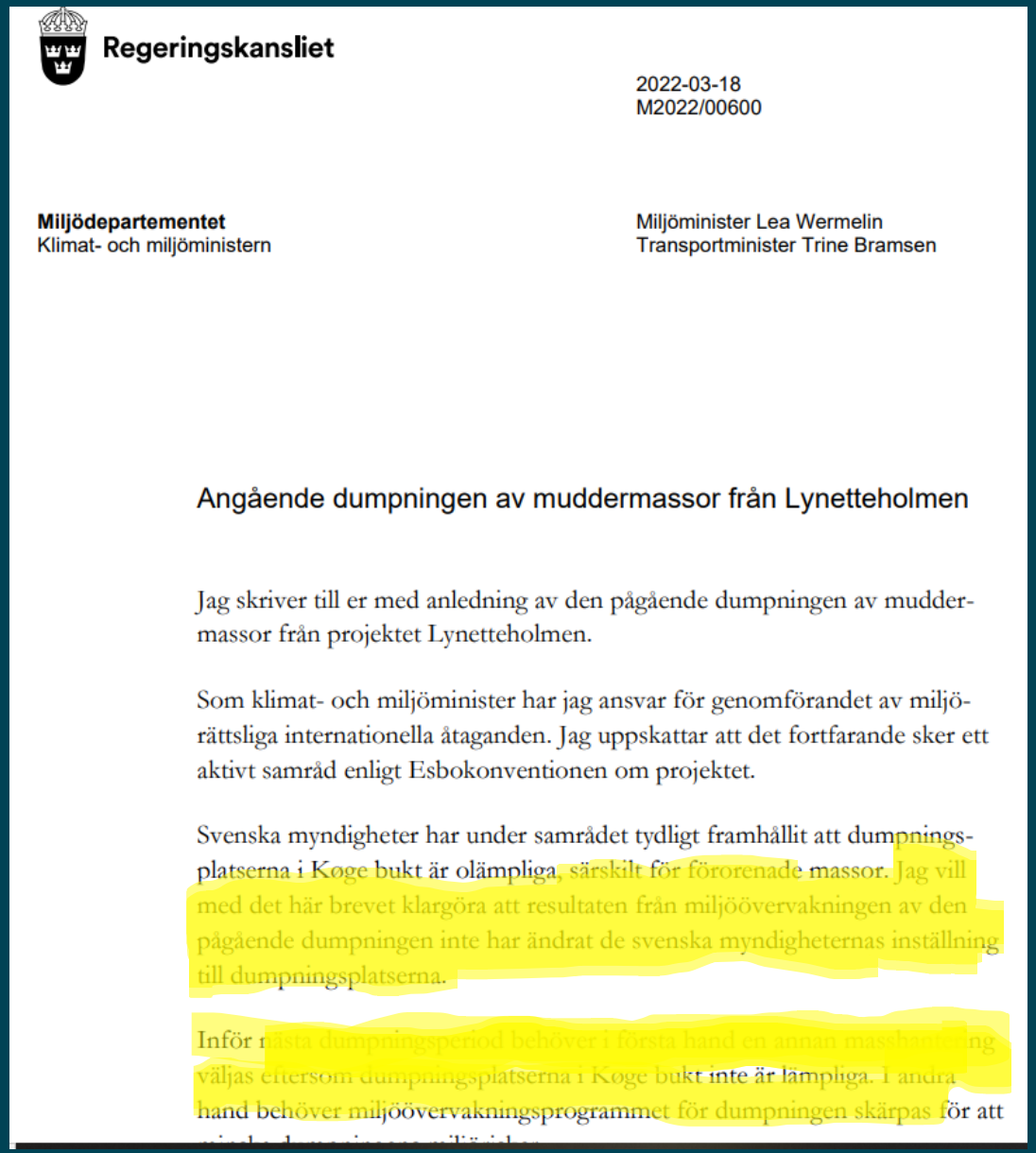

Danmarks Naturfredningsforening

Billeder: Jan Henningsen (Køge Havn syd)

Klage fra den svenske miljøminister

Regeringskansliet

2022-03-18
M2022/00600

Miljödepartementet
Klimat- och miljöministern

Miljöminister Lea Wermelin
Transportminister Trine Bramsen

Angående dumpningen av muddermassor från Lynetteholmen

Jag skriver till er med anledning av den pågående dumpningen av mudder-massor från projektet Lynetteholmen.

Som klimat- och miljöminister har jag ansvar för genomförandet av miljö-rättsliga internationella åtaganden. Jag uppskattar att det fortfarande sker ett aktivt samråd enligt Esbokonventionen om projektet.

Svenska myndigheter har under samrådet tydligt framhållit att dumpnings-platserna i Køge bukt är olämpliga, särskilt för förorenade massor. Jag vill med det här brevet klargöra att resultaten från miljöövervakningen av den pågående dumpningen inte har ändrat de svenska myndigheternas inställning till dumpningsplatserna.

Inför nästa dumpningsperiod behöver i första hand en annan masshantering väljas eftersom dumpningsplatserna i Køge bukt inte är lämpliga. I andra hand behöver miljöövervakningsprogrammet för dumpningen skärpas för att

18. marts 2022:

- ***Resultatet af miljøovervågningen af den igangværende dumpning har ikke ændret de svenske myndigheders holdning til dumpningsstederne.***
- ***Inden næste dumpningsperiode bør for det første vælges en anden håndtering af slammet.***
- ***For det andet er der behov for at miljøovervågningsprogrammet skærpes***

Danmarks Naturfredningsforening

Ny deponering af det opgravede slam

- Efter den skarpe kritik fra de svenske myndigheder blev det besluttet at 'indbygge' det forurenede slam i fase 1

- Samtidig ændrede man en del af perimeteren fra spunsvæg til stendæmning.

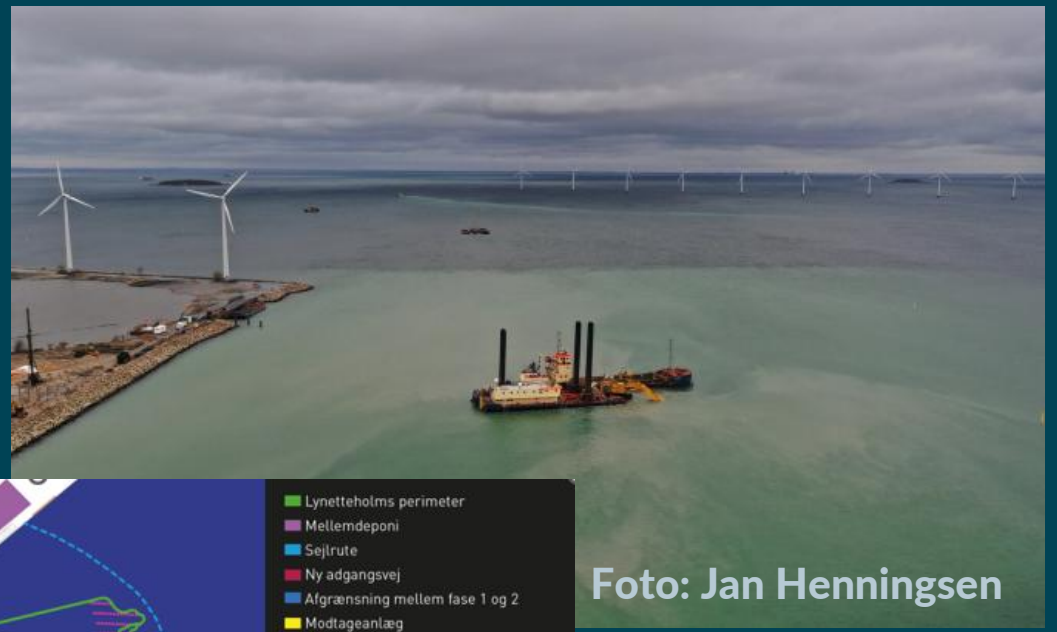

Foto: Jan Henningsen

https://byoghavn.dk/nordhavn/nordhavn-udvides/
https://mst.dk/annonceringer/2020/september/kmc-nordhavnsdeponiet-miljoegodkendelse-og-afg-ikke-miljoevurdering
- https://politiken.dk/danmark/hovedstaden/art8230879/Nu-kommer-Lynetteholm.-Her-er-de-10-st%C3%B8rste-problemer

Ref LYNETTEHOLM Afgrænsning af supplerende miljøkonsekvensrapport, Rambøll afgrænsningsnotat, december 2022, side 6 og 11
: https://acrobat.adobe.com/id/urn:aaid:sc:EU:f3097af0-e97a-4a1c-b267-ef92eb2204f8?viewer%21megaVerb=group-discover (Høringssvar til 'Midlertidigt jordoplag på Lynetteholm fase' 1)(
https://www.trafikstyrelsen.dk/Media/638067094028808678/Afgr%C3%A6nsningsnotat%20Lynetteholm%20Projekt%C3%A6ndringer%20v9.0.pdf

Danmarks Naturfredningsforening

Ny deponering af det opgravede slam

”Både gravearbejde og den efterfølgende udsivning i driftsfasen (30 år) vil betyde en frigivelse af giftstoffer til miljøet. (…)”

”Da områderne omkring Lynetteholmen ikke er i ’god kemisk tilstand’ er enhver yderligere tilførsel problematisk.”

Ekspertgruppes anbefalinger til Trafikstyrelsen, 2023

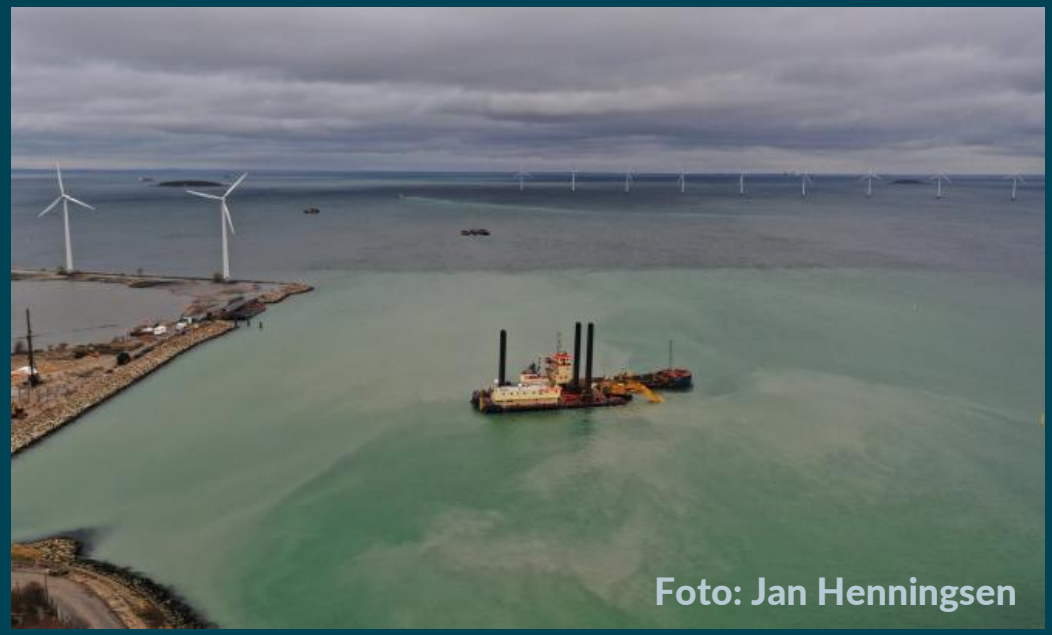

Foto: Jan Henningsen

Referencegruppens anbefalinger til Trafikstyrelsen ifbm. den supplerende Miljøkonsekvensrapport udarbejdet af Rambøll i januar 2023 og ønsket godkendt af By & Havn. Referencegruppen bestod af: Lone Kørnøv, Stiig Markager, Katarina Elofsson og Thorbjørn Joest Andersen

Danmarks Naturfredningsforening

Ny deponering af det opgravede slam

”Ifølge DHI’s prøver har Lynetteholm ikke en negativ effekt på vandkvaliteten i Øresund”

By & Havn, 14. januar 2025

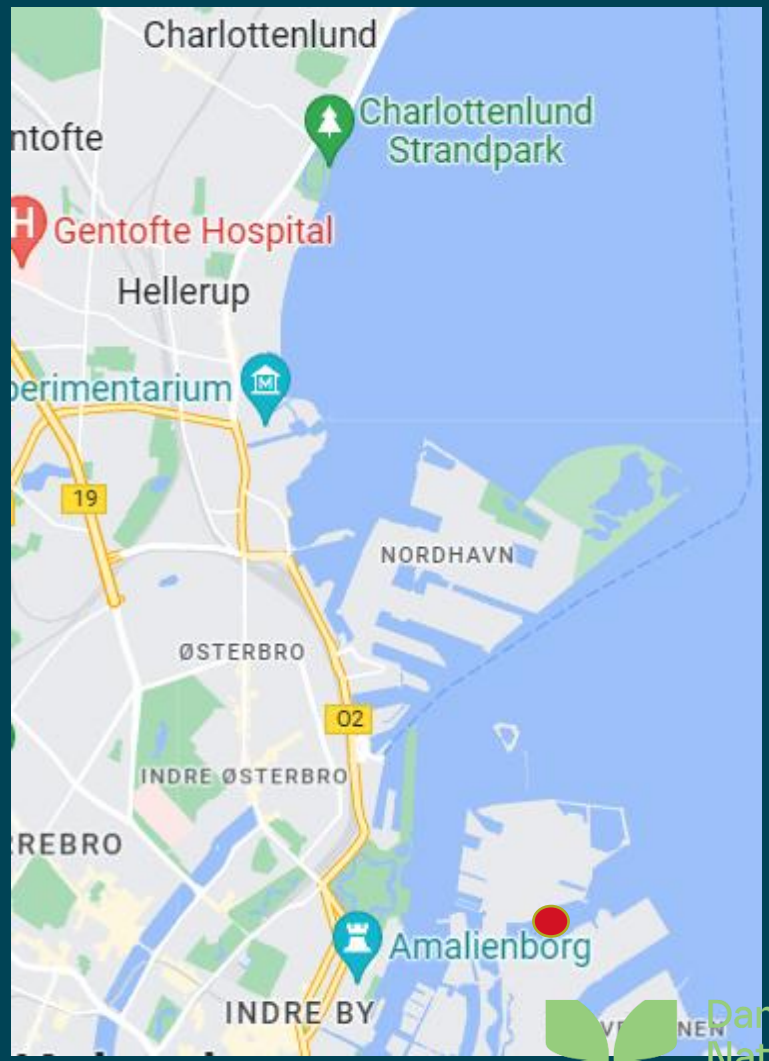
Frihedsbrevet har testet vandet ud for Lynetteholmen – eksperter slår alarm, mens selskabet bag byggeriet kalder prøverne “ubrugelige” - Frihedsbrevet

Danmarks Naturfredningsforening

Voldsom forurening ved
Lynetteholmen
Jeg ville anbefale, at man stoppede projektet og lod være med at grave mere.

Margretheholms Havns – april 2022

Danmarks Naturfredningsforening

Gråt skum fra Lynetteholm flyder i havn: - Det ser frygteligt ud - TV , **Billede 2: Hilda Goos 27/4-22 fra StopLynetteholms FB: (3) STOP Lynetteholm! | Facebook**

Margretheholms Havns skum

21. april 2022 udtaler Ingvar Sejr fra By & Havn:

"Det er ikke giftigt. Det ved vi."

Har I taget prøver af det?

"Nej, det har vi ikke. Vi har kigget på det, men vi ved og kan se, det kommer fra noget af det arbejde, vi laver. Og til det arbejde bruger vi rene materialer, så der er ikke noget forurenet, der kommer fra projektet".

Danmarks Naturfredningsforening

Gråt skum fra Lynetteholm flyder i havn: - Det ser frygteligt ud - TV 2

Margretheholms Havns skum

Berlingske

2. August 2022

Nu foreligger konklusionen: Gråt skum udgør en sundhedsrisiko trods Københavns Kommunes afvisning

Det grå skum, der spredte sig i foråret i Margretheholm Havn, var ikke giftigt, lød det. Men nu har Styrelsen for Patientsikkerhed undersøgt sagen og konkluderer, at skummet kan udgøre en sundhedsrisiko.

POLITIKEN DANMARK SAMFUND POLITIK UDDANNELSE KØBENH MENU Log ind Køb abonn

Forurenet havskum viser sig at være decideret giftigt

Styrelse vurderer, at skummet i Margretheholm Havn var så fyldt med blandt andet tungmetaller, at badegæster og sejlere kunne tage skade.

3. August 2022

Danmarks Naturfredningsforening

Nu foreligger konklusionen: Gråt skum udgør en sundhedsrisiko trods Københavns Kommunes afvisning (berlingske.dk),
Forurenet havskum viser sig at være decideret giftigt - politiken.dk

TIL
MINISTER FOR FØDEVARER, LANDBRUG OG FISKERI, JACOB JENSEN
CC:
TRANSPORTMINISTER THOMAS DANIELSEN
MILJØMINISTER MAGNUS HEUNICKE
MILJØ- OG FØDEVARERUDVALGET
TRANSPORTUDVALGET

FORENINGEN FOR SKÅNSOMT KYSTFISKERI

15. maj 2023

Kære Jacob Jensen,

En række af vores medlemmer fra Vedbæk Fiskeriforening, samt en række andre medlemmer af FSK-PO, der også fisker i Øresund, har siden påbegyndelsen af Lynetteholm oplevet et stærkt reduceret fiskeri. Fiskerne oplever - ud over faldende fangster - at fiskene er tyndere end de plejer at være og fiskernes redskaber fyldes med mudder. Ifølge flere medier er der også fundet koncentrationer af tungmetaller i vandet ud for Charlottenlund, der ligger 100 gang over det normale niveau. Mistanken er, at dette skyldes Lynetteholm.

Nedgangen i fisk, har naturligvis betydet, et ganske betydelig økonomisk tab for fiskerne i nu snart to et halvt år.

Ifølge fiskerilovens §78 kan der kun udstedes tilladelse til foranstaltninger der påvirker "fauna og flora på fiskeriterritorier", efter der er taget stilling til en evt. erstatning eller der er indledt forhandlinger med de fiskere, der kunne blive berørt af en sådan.

Da fiskerne i Vedbæk Fiskeriforening oplevede et reduceret fiskeri som følge af Lynetteholm, kontaktede de By og Havn, men uden held. Derfor satte de i marts 2022 en advokat på sagen. Første gang advokaten hørte fra By og Havn var i januar i år, hvor By og Havn kunne oplyse at en erstatningsopgørelse til de berørte fiskere kunne forventes i 1 kvartal 2023. Erstatningen skulle basere sig på en lang række fiskeridata, som de berørte fiskere havde indsendt.

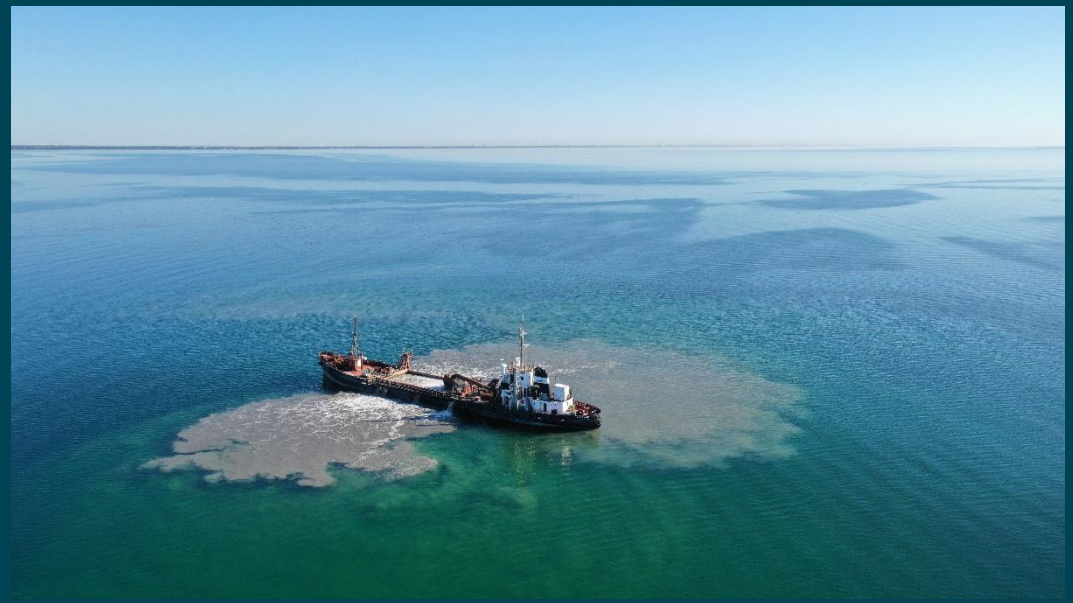
FSK-PO vil gerne henlede opmærksomheden på, at selv om det selvfølgelig var godt at By og Havn endelig reagerede – burde forhandlingerne være indledt, allerede inden tilladelsen til byggeriet var givet. (Jf. §78 i fiskeriloven)

Det var derfor med stor forundring at Vedbæk Fiskeriforening samt deres advokat modtog en skrivelse fra By og Havn den 28. april i år, hvori By og Havn meddelte, at de alligevel ikke så sig i stand til at behandle spørgsmålet om erstatning.

Danmarks Naturfredningsforening

Ny anmodning om deponering af yderligere slam

- Det er ikke kun Lynetteholm, der medfører opgravning af slam
- Trafikstyrelsen behandler lige nu en ansøgning fra B&H om tilladelse til indbygning af havbundssediment i Lynetteholm-depotet fra andre projekter
- Det kan f.eks. være stærkt forurenet slam fra uddybning af sejlrender i Københavns Havn samt havbundssediment fra anlægsarbejdet med Østlig Ringvej

Billede: https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/2022/februar/havnetunnel-i-kobenhavn-et-skridt-narmere-realitet/
https://www.kk.dk/sites/default/files/2026-02/06.02.26%20-%20Orienteringsnotat%20om%20mulig%20indbygning%20af%20havbundssediment%20i%20Lynetteholm%20fra%20andre%20projekter%20og%20fravigelse%20af%20vilk%C3%A5r%20om%20pumperate.pdf

Danmarks Naturfredningsforening

DN's største bekymringer og anbefalinger

Miljøkonsekvenserne ved:

- *Opgravning og dumpning af giftigt slam*
- ***Deponering af forurenet jord***
- *Påvirkning af saltvandsgennemstrømningen til Østersøen*

Danmarks Naturfredningsforening

Jordmodtageanlæg Lynetteholm

- Efter Nordic Waste katastrofen lukkede deponiet ved Randers, er Lynetteholm-deponiet ifølge By & Havn nu Danmarks største modtager af forurenet jord*.

Danmarks Naturfredningsforening

* Udtalelse fra Ingvar Sejr på mødet med Den Grønne Følgegruppe den 28. oktober 2024 , Fotos: Jan Henningsen
Miljø- og Ligestillingsministeriet: "Kortlægning af PFAS-forurenet jord. Mængder og mulig håndtering", marts 2025

Jordmodtageanlæg Lynetteholm

2023 modtog anlægget:

- **260.739 ton forurenet jord med lastbil**
- **599.732 ton forurenet jord med pram**
- **0 ton ren jord**

I både 2024 og 2025 modtog anlægget

- **1,5 mio. ton forurenet jord/år**

BY&HAVN

Betingelser for aflevering af jord hos Jordmodtageanlæg Lynetteholm

I Fase 1 modtages der kun forurenet jord

Miljøfarlige stoffer fra den deponeret jord og slam kan nå havmiljøet både ved udsivning gennem perimeteren og ved aktiv udpumpning af overskudsvand.

Størstedelen af udledning af fortrængningsvand sker via perimeteren, men der måles ikke på mængden af fortrængningsvand eller MFS udledt via perimeteren

Danmarks Naturfredningsforening

By og Havns årsrapport 2023 https://byoghavn.dk/lynetteholm/jordmodtageanlaeg-lynetteholm/ og årsrapport 2024, Billeder: By & Havns årsrapport 2024, s.36 https://byoghavn.dk/mediebibliotek/aarsrapport-2025/ (s.36)

Jordmodtageanlæg Lynetteholm

Bortkørsel af forurenet jord fra Fælledby på Amager er steget med 3.000 procent

Information

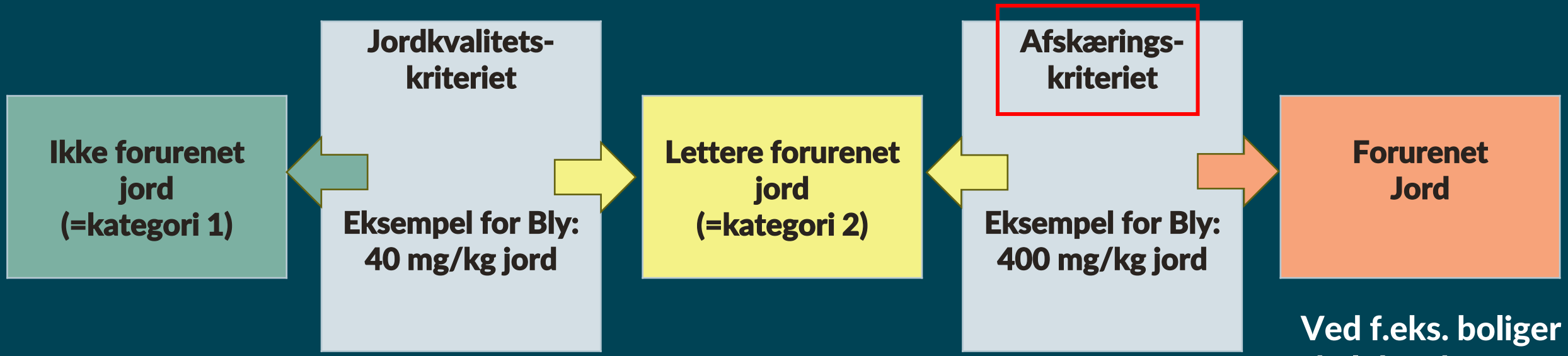
25. November 2025

- 61.000 ton forurenet jord skal fjernes fra den gamle kemi-losseplads på Amager for at Fælledby kan etableres
- 10.000 ton (300 lastbiler) dumpes lige nu i Lynetteholm-deponiet i Øresund
- Jordundersøgelser har vist store mængder metangas og en lang række kræftfremkaldende stoffer fra tidligere industrivirksomheder

https://www.information.dk/indland/2025/11/bortkoersel-forurenet-jord-faelledby-paa-amager-steget-3000-procent

Danmarks Naturfredningsforening

Miljøstyrelsens klassifikation af forurenet jord

Ved f.eks. boliger skal der ske en fuldstændig afskæring, så befolkningen ikke udsættes for jorden

https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2015/1452?id=175829
https://edit.mst.dk/media/twgdlftx/liste-over-jordkvalitetskriterier-juli-2021_final-rev.pdf

Danmarks Naturfredningsforening

Jord til Lynetteholm må indeholde giftige tungmetaller og PAH i mængder, der overstiger Miljøstyrelsens afskæringskriterier

	Afskæringskriterier Miljøstyrelsen (mg/kg jord)	Modtagekriterier Lynetteholm (mg/kg jord)
Arsen	20	50
Bly	400	1.500
Cadmium	5	10
Chrom (total)	1.000	2.500
Kobber	1.000	2.500
Kviksølv	3	10
Nikkel	30	500
Zink	1.000	2.500
Polyaromatiske kulbrinter (PAH)	40	75

https://edit.mst.dk/media/twgdlftx/liste-over-jordkvalitetskriterier-juli-2021_final-rev.pdf
https://byoghavn.dk/lynetteholm/wp-content/uploads/sites/7/2019/04/Modtagekriterer-forurenet-jord-version-1.0.pdf

Danmarks Naturfredningsforening

Jord til Lynetteholm må indeholde giftige tungmetaller og PAH i mængder, der overskrider Miljøstyrelsens afskæringskriterier

	Afskæringskriterier Miljøstyrelsen (mg/kg jord)	Modtagekriterier Lynetteholm (mg/kg jord)
Arsen	20	50
Bly	400	1.500
Cadmium	5	10
Chrom (total)	1.000	2.500
Kobber	1.000	2.500

- I visse – ikke nærmere definerede tilfælde - må jord til Lynetteholm tilmed overskride de anførte og i forvejen høje modtagekriterier for arsen, bly, cadmium, chrom, kviksølv og nikkel

Jfr. Implementeringsredegørelsen er det muligt at modtage jordpartier i Lynetteholm med indhold af arsen, bly, cadmium, chrom, kviksølv og nikkel over værdierne i tabellen ovenfor. Henvend dig til Lynetteholm for en konkret vurdering af om det er muligt for dit parti jord.

https://edit.mst.dk/media/twgdlftx/liste-over-jordkvalitetskriterier-juli-2021_final-rev.pdf
https://byoghavn.dk/lynetteholm/wp-content/uploads/sites/7/2019/04/Modtagekriterer-forurenet-jord-version-1.0.pdf

Danmarks Naturfredningsforening

Jord til Lynetteholm må indeholde giftige tungmetaller og PAH i mængder, der overskrider Miljøstyrelsens afskæringskriterier

- Hvad enten den faktiske koncentration af MFS'er er på dette høje niveau eller væsentligt lavere, så bevirker mængden af deponeret jord (80 mio. ton), at den totale tilførsel af MFS til Lynetteholm vil være enorm.
- Da havmiljøet i forvejen er i dårlig tilstand, er et enormt depot med adgang til det marine miljø, problematisk.
- Da Øresund Nord er i 'ikke-god kemisk tilstand', er enhver yderligere tilførsel af MFS i modstrid med EU's vandrammedirektiv.
- Da det marine miljø allerede lider og er yderst følsomt, vil et landdepot altid være at foretrække, når det gælder forurenet jord og giftigt slam.

Danmarks Naturfredningsforening

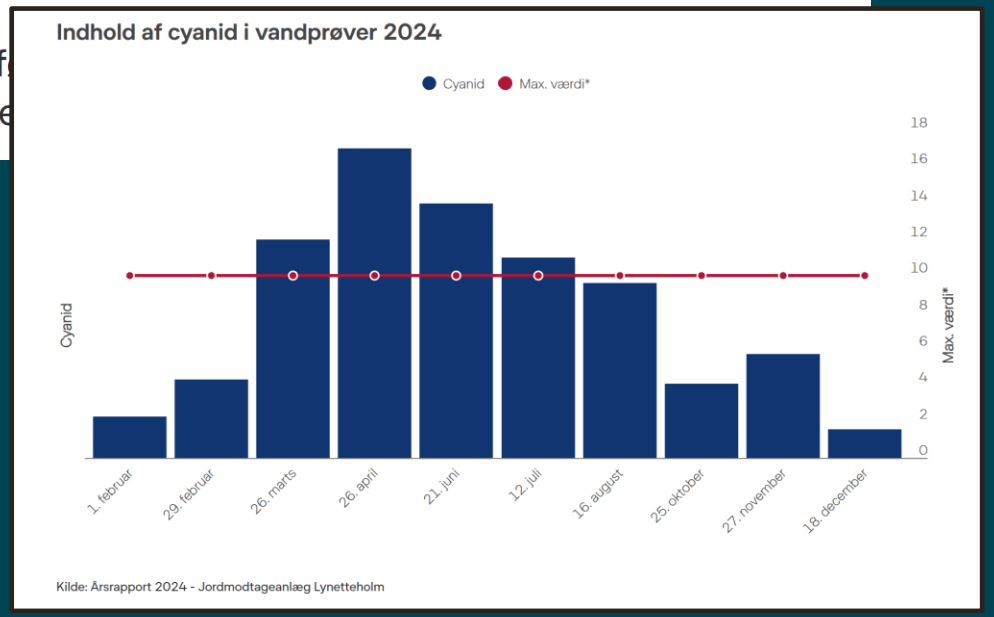
Jordmodtageanlæg Lynetteholm

Giftigt stof er pumpet fra Lynetteholm ud i Øresund i strid med reglerne

Udledningen har if
for hverken dyr elle

DR

6. november 2025

- Gennem flere måneder blev der målt for meget af det giftige stof cyanid i vand, der blev pumpet fra Lynetteholm direkte ud i Øresund
- Københavns Kommune, som fører miljøtilsyn med Lynetteholm, blev først underrettet ni måneder efter første overskridelse – ifølge B&H pga. 'en menneskelig fejl'.

DRTV 6. november 2025: Giftigt stof er pumpet fra Lynetteholm ud i Øresund i strid med reglerne | KV25 | DR, https://www.dr.dk/nyheder/politik/kommunalvalg/gift-maalt-i-vandproever-ingen-ved-med-sikkerhed-hvor-det-stammer-fra

Danmarks Naturfredningsforening

Jordmodtageanlæg Lynetteholm

Gift målt i vandprøver: Ingen ved med sikkerhed, hvor det stammer fra

6. november 2025

Ingen fra By og Havn har ønsket at stille op til interview om sagen. Men i et skriftligt svar skriver kommunikationschef Kristian Olesen, at der ikke er grund til at frygte, at jorden, der fyldes i Lynetteholm, indeholder giftige stoffer til skade for havmiljøet.

- Der er ikke indikationer af, at den jord, der er modtaget ultimo 2023 eller primo 2024, har indeholdt høje koncentrationer af cyanid, skriver selskabet i rapporten.

Der bliver løbende taget stikprøver af den jord, der skal fyldes i Lynetteholm. Men jorden bliver som udgangspunkt ikke testet for cyanid. Det sker kun, hvis der er en mistanke om, at jorden kunne indeholde det giftige stof.

DRTV 6. november 2025: Giftigt stof er pumpet fra Lynetteholm ud i Øresund i strid med reglerne | KV25 | DR, https://www.dr.dk/nyheder/politik/kommunalvalg/gift-maalt-i-vandproever-ingen-ved-med-sikkerhed-hvor-det-stammer-fra

Danmarks Naturfredningsforening

DN's største bekymringer og anbefalinger

Miljøkonsekvenserne ved:

- *Opgravning og dumpning af giftigt slam*
- *Deponering af forurenet jord*
- ***Påvirkning af saltvandsgennemstrømningen til Østersøen***

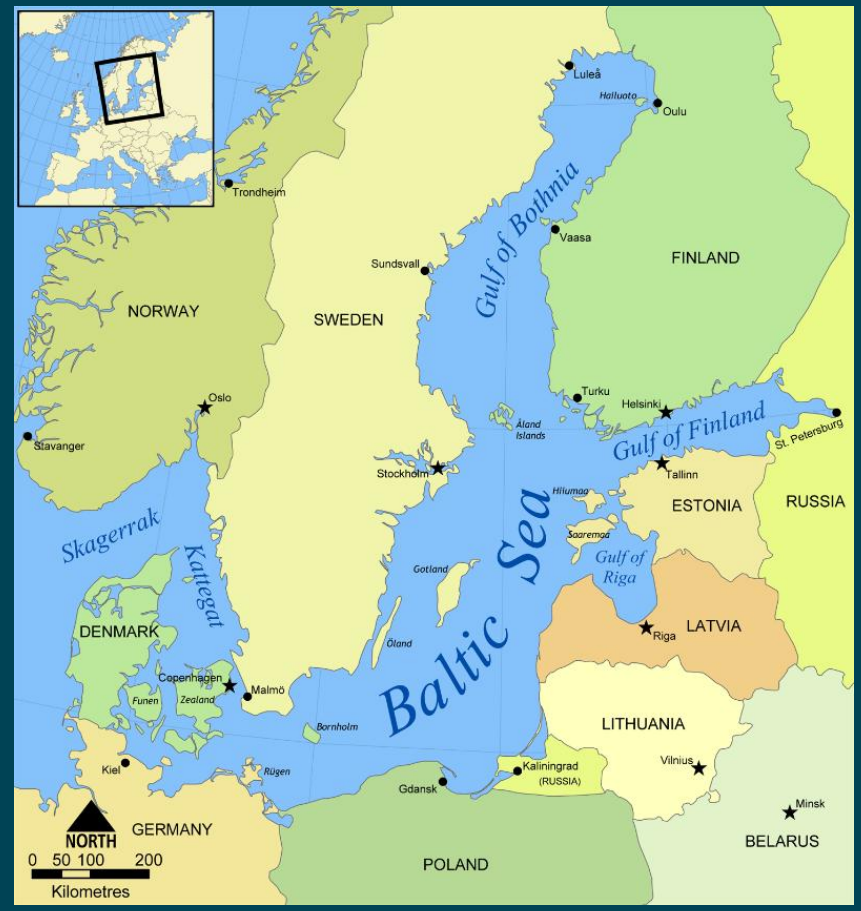
Danmarks Naturfredningsforening

Påvirkning af saltvandsgennemstrømningen gennem Øresund til Østersøen

- Østersøen er brakvand og får kun tilført iltrigt saltvand fra Øresund, Storebælt og Lillebælt
- Selv meget små ændringer i saltvandsgennemstrømningen til Østersøen kan påvirke hele Østersøen
- Derfor har en 'nulløsning' sikret vandgennemstrømningen til Østersøen

Nulløsning var et politisk krav ved anlæggelsen af:

- **Storebæltsbroen**
- **Øresundsbroen**
- **Femern Bælt-tunnelen**

Danmarks Naturfredningsforening

Kompensationsafgravning - Wikipedia, den frie encyklopædi
L 220 - 2020-21 - Bilag 33: Henvendelse af 28/5-21 vedrørende Lynetteholm, fra Jacob Steen Møller, Søborg (ft.dk)
Kort 1: Østersøen rundt – Google My Maps, Kort 2: Østersøen - Wikipedia, den frie encyklopædi

Påvirkning af saltvandsgennemstrømningen gennem Øresund til Østersøen

- I anlægsloven for Lynetteholm er der ingen krav om en nulløsning mht. saltvandsgennemstrømningen
- Ifølge By & Havn's VVM kommer Lynetteholm ikke til at få alvorlige konsekvenser for gennemstrømningen og salttransporten i Øresund

Danmarks Naturfredningsforening

Ref.: https://byrummonitor.dk/Nyheder/art8387587/Lynetteholm-kommer-til-at-p%C3%A5virke-gennemstr%C3%B8mningen-i-%C3%98resund

Påvirkning af saltvandsgennemstrømningen gennem Øresund til Østersøen

Dette er pensioneret ingeniør med 40 års erfaring hos netop DHI, Karsten Mangor, ikke enig i:

> *"Det er i hvert fald ikke korrekt, at Lynetteholm ikke får betydning for gennemstrømningen, for faktum er, at den blokerer en dyb rende."*

Danmarks Naturfredningsforening

Ref.: https://byrummonitor.dk/Nyheder/art8387587/Lynetteholm-kommer-til-at-p%C3%A5virke-gennemstr%C3%B8mningen-i-%C3%98resund

Påvirkning af saltvandsgennemstrømningen gennem Øresund til Østersøen

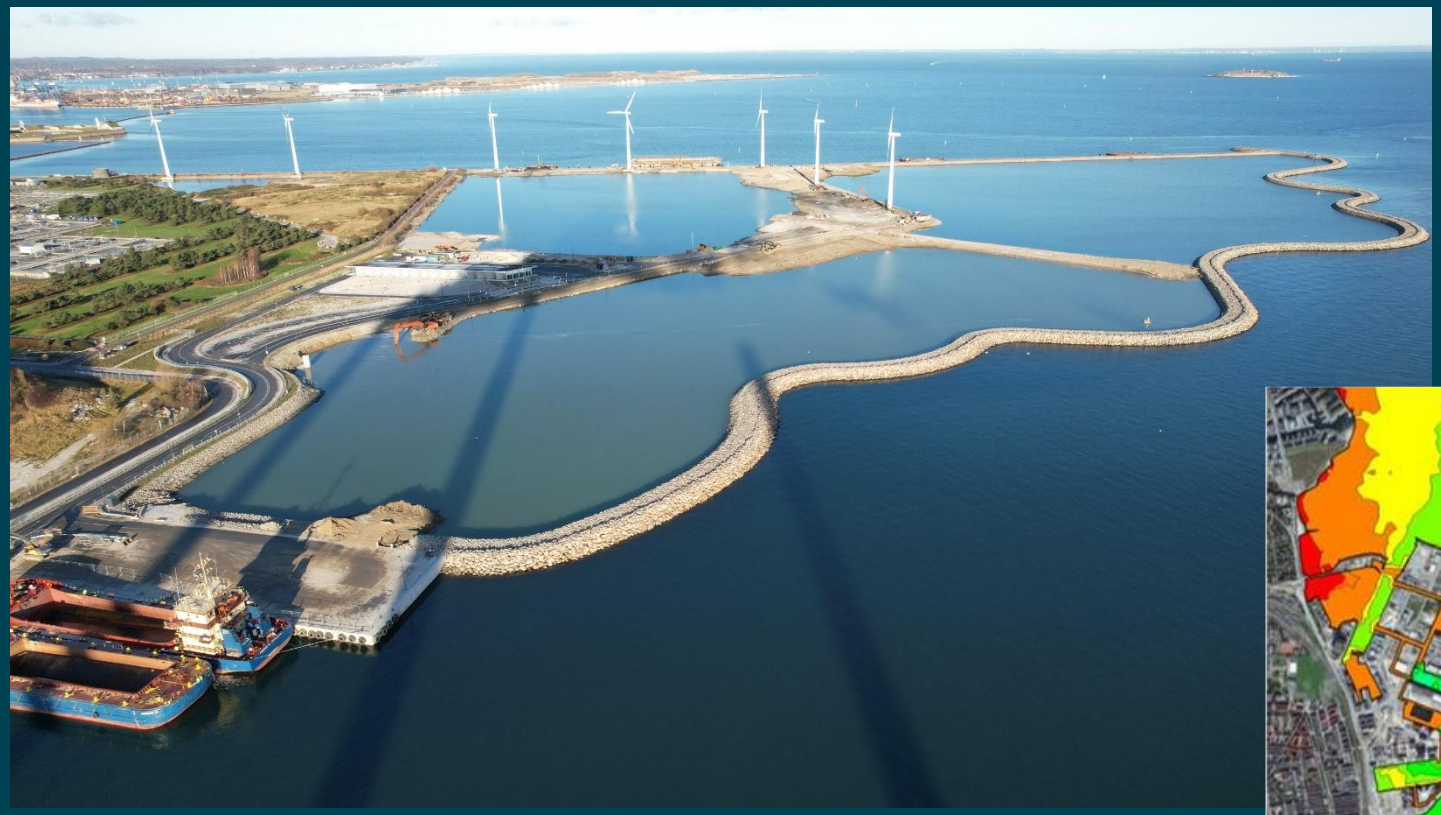
Ej heller tidl. direktør for DHI's havmiljøafdeling og ansvarlig for nulløsningen ved flere anlægsprojekter, Jacob Steen Møller:

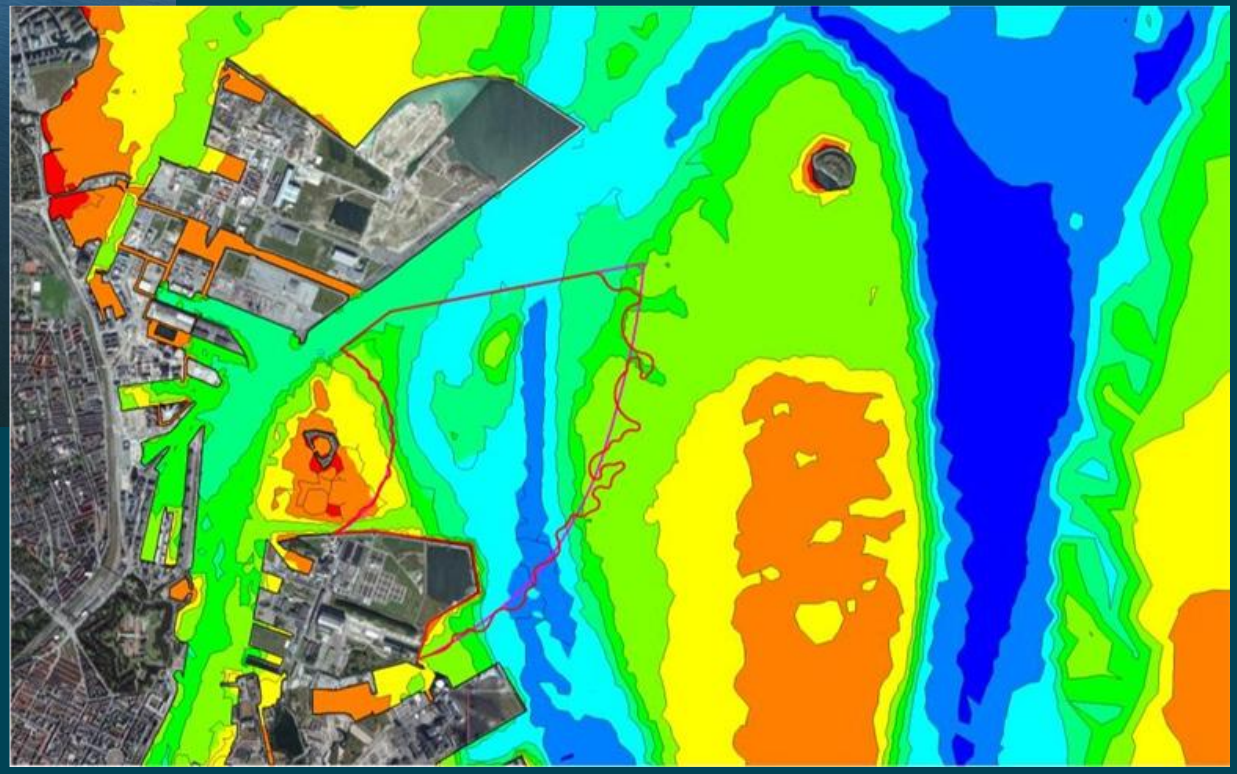
"Rambøll står ret alene med det synspunkt. Den blokering, som DHI har beregnet, er større end den blokering som danske og svenske myndigheder tillod for hele Øresundsbroen, og det er ikke en myte, men et faktum."

https://www.sn.dk/gentofte-kommune/debat-hold-op-med-at-kalde-berettiget-kritik-af-lynetteholm-for-mytedannelse/
https://www.sn.dk/gentofte-kommune/debat-der-er-noget-i-glemmer-at-fortaelle/?fbclid=IwAR0kNcgF6VX6EeM8aB1l7AY-TXTFVX-_KjqTzQAR9ruCNp1xLZBj4XK2kjA
https://www.sn.dk/gentofte-kommune/debat-by-havn-er-pinlige-og-udanske/?fbclid=IwAR0C5_XUxFbtb02CYfkR1awTMztiU6gFvnDY-XP-YFlOaudVN1Lyz3qciMw
https://www.e-pages.dk/villabyerne/2083881076/article/1977031/18/2/render/?token=306a7454f98e74d2bc56c357b6d6dda0&vl_platform=ios&vl_app_id=dk.sjaellandskemedier.ereader&vl_app_version=2.10.0&fbclid=IwAR2CPHikqeT7XaT9YmR8dejb7wBzjGmRpMQjEQsx0r3EYMV49772Jkubxe8

Danmarks Naturfredningsforening

Lynetteholms blokering af Kongedybet

Ref: The illustration is from Stiig Markager's Memo, 13th April 2023. Foto: Jan Henningsen

17 organisationer klager til EU-kommissionen over manglende nul-løsning

I juli 2022 skrev 17 organisationer fra Østersølandene (med over 1,5 mio. medlemmer) til EU for at få stoppet Lynetteholms blokering af vandgennemstrømning til Østersøen.

De 17 organisationer opfordrer til;

- ***at man sikrer en nulløsning for saltvandsgennemstrømningen***
- ***at der gennemføres en ny Espoo-høring blandt alle Østersølandene***
- ***og at projektet sættes på pause, indtil en sådan høring har fundet sted.***

17 organisationer klager til EU over Lynetteholmen (berlingske.dk)
17 organisationer klager til EU over Lynetteholm - politiken.dk
Lynetteholm igen i modvind: Organisationer klager over effekt på havmiljø | København | DR
Bred uppslutning i upprop mot Lynetteholm – Sydsvenskan

Danmarks Naturfredningsforening

17 organisationer klager til EU-kommissionen over manglende nul-løsning

"Jeg er virkelig forbløffet over, at de danske myndigheder ikke har involveret Tyskland og de øvrige Østersølande fra begyndelsen. Vi har tradition for et godt samarbejde om at beskytte det vigtige økosystem, og jeg har svært ved at se, hvorfor Danmark nu vælger at gå solo og sætte Østersøens havmiljø på spil".

Rasmus Andresen, EU Parlamentariker for De Grønne i Tyskland.

17 organisationer klager til EU over Lynetteholmen (berlingske.dk)
17 organisationer klager til EU over Lynetteholm - politiken.dk
Lynetteholm igen i modvind: Organisationer klager over effekt på havmiljø | København | DR
Citatet stammer fra en pressemeddelelse fra Margrete Auken fra den 14. september 2022

Danmarks Naturfredningsforening

17 organisationer klager til EU-kommissionen over manglende nul-løsning

- I svaret fra EU-Kommissionen afviser de ikke, at der kan være problemer med projektet, men henviser til nationale domstole.

... imens fortsætter anlæggelsen af Lynetteholm!!

17 organisationer klager til EU over Lynetteholmen (berlingske.dk)
17 organisationer klager til EU over Lynetteholm - politiken.dk
Lynetteholm igen i modvind: Organisationer klager over effekt på havmiljø | København | DR
Bred uppslutning i upprop mot Lynetteholm – Sydsvenskan

Danmarks Naturfredningsforening

Anbefalinger fra ekspertgruppen

I efteråret 2022 nedsatte Trafikstyrelsen en 'faglig referencegruppe' med fire uafhængige professorer for at få deres vurderinger og anbefalinger omkring de miljømæssige konsekvenser af ændringerne i Lynetteholm projektet efter ophøret af dumpningen af slam i Køge Bugt.

5. marts 2023 lå gruppens notat færdigt. Selv om blokeringen af Kongedybet ikke var en del af opgaven, valgte den alligevel at kommentere blokeringen:

"Disse blokerende effekter er grænseoverskridende og kan potentielt påvirke hele Østersøen. En overvejelse kan være at ændre projektets udformning, så den yderste del ikke omfatter Kongedybet."

https://www.tv2kosmopol.dk/koebenhavn/politisk-vedtaget-ekspertgruppe-anbefaler-at-man-genovervejer-stoerrelsen-paa-lynetteholm

Danmarks Naturfredningsforening

Anbefalinger fra professor Stiig Markager

13. april 2023 sendte professor i marine økologi og biokemi ved Aarhus Universitet Stiig Markager – som har studeret Østersøen i 28 år - et uddybende notat om blokeringen af Kongedybet direkte til Trafikstyrelsen. To af hans seks konklusioner lød:

- ***De beregninger, som er udført af DHI, er ikke tilstrækkelige til at afvise en væsentlig effekt på saltholdigheden i Østersøen. Denne effekt kan forekomme i hele Østersøen og vil dermed påvirke alle lande omkring Østersøen. (…)***

- ***En etablering af en fuldstændig blokering af Kongedybet er potentielt et så væsentligt indgreb i Østersøens miljø, at det bør belyses meget grundigt, og det bør evalueres i en faglig høringsproces, som omfatter alle lande omkring Østersøen.***

https://www.tv2kosmopol.dk/koebenhavn/politisk-vedtaget-ekspertgruppe-anbefaler-at-man-genovervejer-stoerrelsen-paa-lynetteholm

Danmarks Naturfredningsforening

NATUR VÅRDS VERKET

SWEDISH ENVIRONMENTAL PROTECTION AGENCY

Skrivelse
2023-05-12

Richard Kristoffersson
Tel: 010-698 17 69
richard.kristoffersson
@naturvardsverket.se

Ärendenummer
NV-00660-23

Miljöstyrelsen
espoo@mst.dk
cc Timm Sonn-Juul
tijje@mst.dk

Svar på Samråd enligt artikel 4–5 Esbokonventionen om miljökonsekvensbeskrivningar i ett gränsöverskridande sammanhang (Esbokonventionen) gällande projektändring av Lynetteholmsprojektet, Danmark

Sammanfattning

Naturvårdsverket underrättades den 15 december 2022 om Danmarks planer för en projektändring till tidigare miljökonsekvensbeskrivning som genomgick en samrådsprocess 2019–2022 där svenska myndigheter deltagit. 2022 beslutade danska myndigheter att det material som muddras i anslutning till projektet inte längre skulle dumpas utanför Kögebukten utan i stället inkorporera det muddrade materialet i Lynetteholms perimeter.
Underrättelsen besvarades med inkomna kommentarer samt önskemål om att Sverige fortsatt ska delta i miljöbedömningsprocessen.
Den 11 april översände Miljöstyrelsen miljökonsekvensrapporten för projektändringen för samråd i enlighet med Esbokonventionens artikel 4-5. Inbjudan samt medföljande underlag översändes till relevanta myndigheter och organisationer i Sverige för eventuella kommentarer mellan den 14 april och 5 maj.

Inkomna svar

Svar i samrådet har inkommit från 6 myndigheter, Statens Geotekniska Institut (SGI), Sveriges metrologiska och hydrologiska institut (SMHI), Länsstyrelsen Skåne, Trafikverket, Havs- och Vattenmyndigheten (HaV) samt Länsstyrelsen i Kalmar län. Samtliga inkomna yttranden bifogas detta brev.

Övriga kommentarer i ärendet

Efter genomgång av inkomna svar samt diskussioner med relevanta myndigheter i Sverige rörande projektet i sin helhet, vill Naturvårdsverket åter igen framföra behovet av att de kompensationsåtgärder som föreslogs i rapporten ”Screeningsberegninger af muligheden for kompensation af den blokerende effekt på vandudvekslingen med Østersøenom” (DHI, 06-07-2022) om genomströmning till Östersjön, genomförs. Naturvårdsverket noterar att andra större projekt med påverkan på Öresund tidigare har beviljats med villkor om en ”nollösning” gällande genomströmningen, vilket även bör gälla i Lynetteholmsprojektet. Vidare noteras att Sverige ännu inte fått presenterat huruvida den föreslagna kompensationsåtgärden avses genomföras eller ej och heller ingen motivering till detta. Det finns fortsatt en oro från svenska myndigheter att projektet kan ha en påverkan på genomströmningen av vattenflöden i Öresund, vilket skulle kunna påverka syrehalt samt saliniteten i Östersjön. Eftersom Öresund påverkats och i framtiden kan komma att påverkas av flera verksamheter är en nollösning viktig att vidhålla när det gäller projekt som potentiellt kan påverka strömförhållanden både i Öresund och på större avstånd.

Naturvårdsverket, Länsstyrelsen Skåne, Havs- och Vattenmyndigheten samt SMHI, som tidigare deltagit i samråden ser ett ökat behov av att från både svensk och dansk sida se över konsekvenserna av de kumulativa effekterna av samtliga planerade och påbörjade projekt i Öresund, som kan ha en påverkan på genomströmningen samt möjligheten att minimera dess påverkan.

Beslut om denna skrivelse har fattats av enhetschefen Elin Andersen efter föredragning av handläggaren Richard Kristoffersson.

Detta beslut har fattats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

För Naturvårdsverket

Elin Andersen
Enhetschef

Richard Kristoffersson
PoC Esbokonventionen

Danmarks Naturfredningsforening

Sverige efterlyser nulløsning igen igen

- De svenske myndigheder modtog aldrig noget svar
- I stedet sender Trafikstyrelsen juni 2023 et endeligt sammenfattende notat, hvori de skriver, at;
  - "*de danske myndigheder har imødekommet de svenske ønsker*" og anser Espoo høringen for afsluttet.

Danmark lämnade svenska miljökrav obesvarade

Danmarks Naturfredningsforening

Sverige efterlyser nulløsning igen igen

- Dette er Länsstyrelsen Skåne og SMHI ikke enige i
  (citat fra svensk artikel fra 4. juni 2025):

  ”Att svenska myndigheternas synpunkter tillmötesgått som den danska Trafikstyrelsen hävdar, det stämmer inte”,

  - … og så gentager de kravet om nul-løsning og påpeger behovet for forsat Espoo samråd – med alle Østersølandene.

Imens fortsætter Danmark anlæggelsen af Lynetteholm!!

Danmark lämnade svenska miljökrav obesvarade

Danmarks Naturfredningsforening

Klimabevægelsen anlægger retssag

Klimabevægelsen sagsøgte i 2021 By & Havn og Transport-ministeriet for;

- ***de manglende klima- og miljøvurderinger af det samlede projekt og***
- ***for den manglende Espoo-høring af alle Østersølandene***

https://www.dr.dk/nyheder/indland/klimabevaegelse-sagsoeger-staten-oeen-lynetteholm-vi-er-bange-man-ikke-kan-traekke-i

Danmarks Naturfredningsforening

Klimabevægelsen anlægger retssag

- Retssagen forventes at tage 2-5 år endnu
- Imens fortsætter anlæggelsen af Lynetteholm

https://www.dr.dk/nyheder/indland/klimabevaegelse-sagsoeger-staten-oeen-lynetteholm-vi-er-bange-man-ikke-kan-traekke-i

Danmarks Naturfrednings forening

Klimabevægelsen anlægger retssag

22. marts 2023 bad Klimabevægelsen landsretten om midlertidigt at stoppe projekt Lynetteholm ved at søge om opsættende virkning.

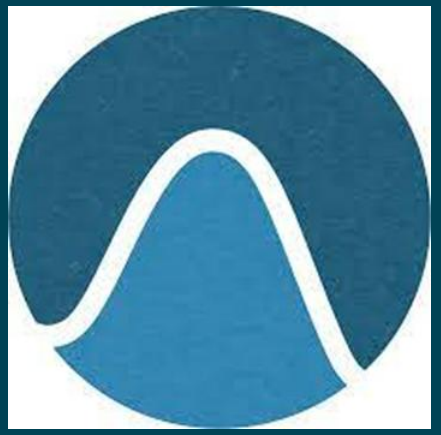
"Blokeringen af Kongedybet, ud fra København, udgør så stor en risiko for Østersøen, at vi ikke mener at projekt Lynetteholm kan fortsætte".

https://www.dr.dk/nyheder/seneste/klimabevaegelse-vil-have-lynetteholm-sat-paa-pause
Why Climate Activists Want to Stop Denmark's New Island-City | Time
https://byrummonitor.dk/Nyheder/art9718221/%C2%BBVi-har-ikke-set-p%C3%A5-om-det-er-acceptabelt-eller-ej.-Det-er-den-danske-regerings-opgave%C2%AB?fbclid=IwAR2WlgYrMN5z0QZoTt85zfoJuF9gP1vk2veVIdnaQTxutphNsFQ0uBHIah4

Danmarks Naturfredningsforening

Klimabevægelsen anlægger retssag

Landsretten afviste Klimabevægelsens anmodning om at føre vidner i retten med den begrundelse, at det ikke ville tilføre ny information til retssagen.

- **Alle vidner var derfor udvalgt af By & Havn.**
- **22. marts 2024 afviste Østre Landsret at give opsættende virkning**

… og derfor fortsætter anlæggelsen af Lynetteholm

https://www.dr.dk/nyheder/indland/klimabevaegelse-sagsoeger-staten-oeen-lynetteholm-vi-er-bange-man-ikke-kan-traekke-i

Danmarks Naturfredningsforening

Transportministeriets analyse i 2025

Transportministeriet har oplyst, at de i 2025 gennemførte en analyse af den samlede blokeringseffekt fra en række igangsatte og potentielt kommende projekter, herunder Lynetteholm.

Analysen er lavet af konsulentvirksomhederne COWI og DHI.

Den konkluderer, at den samlede påvirkning er så lille, at den ikke vil kunne måles i fremtidige overvågninger.

Dokumentarfilmen "Kampen om Lynetteholm" samt https://sundogbaelt.dk/media/nhgb52n2/a258774-hyd-rap-01-hydrografirapport-ver10.pdf og https://sundogbaelt.dk/media/ehbcxrjy/a258774-hyd-rap-03-okologisk-modellering-ver10.pdf

Danmarks Naturfredningsforening

Agenda

I. Vision og lovgivning

II. Hvad er Lynetteholm?

III. DN's største bekymringer

IV. Konklusion og perspektivering

Danmarks Naturfredningsforening

Konklusion og perspektivering

Danmarks Naturfrednings forening

Konklusion

Danmarks Naturfredningsforening;

- er meget bekymret over de konsekvenser Lynetteholm har haft og kan få på havmiljøet
- mener at det er dybt problematisk, at miljølovgivningen er tilsidesat, klageadgang fjernet og bygherre er sin egen miljøvogter

Danmarks Naturfredningsforening mener ikke;

- at hverken Transportministeren eller By & Havn udviser rettidig omhu ved at starte byggeriet, inden Espoo-forhandlingerne reelt er afsluttede

Danmarks Naturfredningsforening anbefaler;

- at alternative løsninger til stormflodssikring af København overvejes
- at forurenet jord og slam altid deponeres på land og ikke tæt på marint miljø
- at Lynetteholm bliver sat på pause, indtil alle miljøkonsekvenser er tilstrækkeligt undersøgt og ageret på, og indtil alle Østersølandene er blevet hørt.

Danmarks Naturfrednings forening

* Et flertal i det danske Folketing besluttede i december 2021, at Øresund skal udpeges som Marin Naturnationalpark

Perspektivering

- Der pågår og planlægges lige nu mange projekter med effekt på havmiljøet
- De kumulative effekter af disse projekter kan få konsekvenser, der er langt større end effekterne af hvert af projekterne alene (cocktail-effekten)
- Hvis vi ønsker at få vores havmiljø i god økologisk og kemisk tilstand, er vi nødsaget til at indregne effekterne af alle foreslåede projekter i ét og samme regnestykke
- … og overlade overblikket og ansvaret til et overordnet og uafhængigt havråd

Ref.: https://www.ft.dk/samling/20201/almdel/MOF/bilag/403/index.htm

Danmarks Naturfredningsforening

Øresund som marin naturnationalpark

- **Det blev for nyligt besluttet at gøre Øresund til en 'Marin Naturnationalpark' *(Aftaletekst af 27. februar 2026)***
- **Formålet er at styrke havnaturen og give den mulighed for at *"udvikle sig på egne præmisser"*.**
- **Dog er et område ud for København fra Nordhavn til Kastrup ikke medtaget. Her har infrastrukturprojekter *"forrang fremfor beskyttelse"* af havmiljøet.**
- **Disse projekter vil påvirke den Marine Naturnationalpark og kan derfor ikke ignoreres.**

Danmarks Naturfredningsforening

20 minutter før valgudskrivelse: Ny aftale om to marine naturnationalparker på plads, Aftalepapiret af den 27. februar 2026

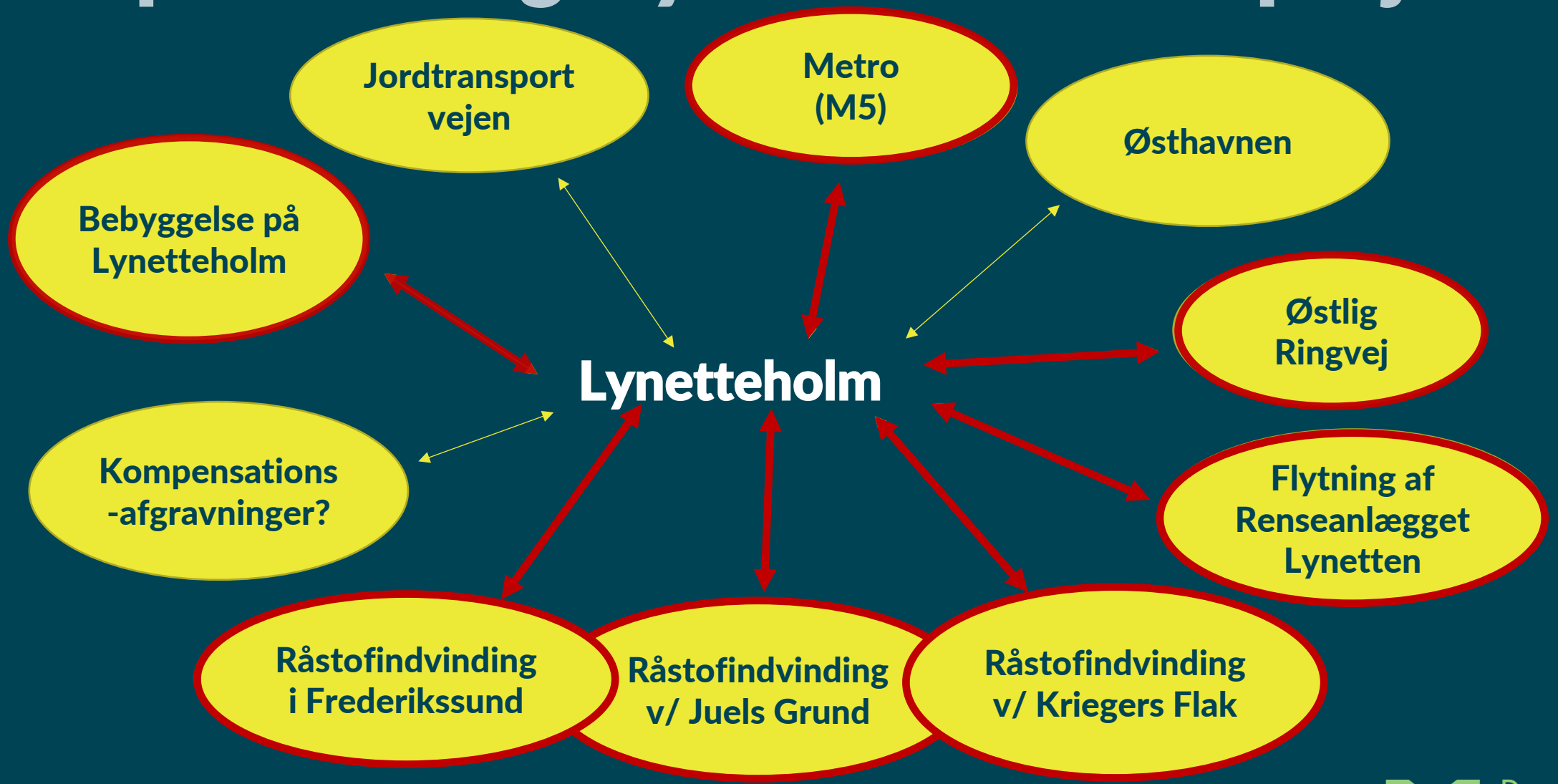
Perspektivering: Lynetteholms delprojekter

Lynetteholm

Svensk minister er stærkt kritisk overfor dansk sandsugning i Øresund | Udland | DR (6. dec. 2017)
https://www.frederikssund.dk/service/Nyheder/2024/August/skal-frederikssund-kommune-reduceres-til-et-hul-i-jorden
https://www.dr.dk/nyheder/udland/svensk-minister-er-staerkt-kritisk-overfor-dansk-sandsugning-i-oeresund
Sandsugning til byggerier dræner havets liv: Havbunden er dækket af sorte, iltfattige huller - byrummonitor.dk
Hiver EU ind i debat om ni kunstige øer: - Det er fuldstændig vanvittigt | TV2 ØST (tv2east.dk), , Kommuner sætter alt ind for at knuse drøm om kunstige øer | TV 2 Kosmopol,

Danmarks Naturfredningsforening

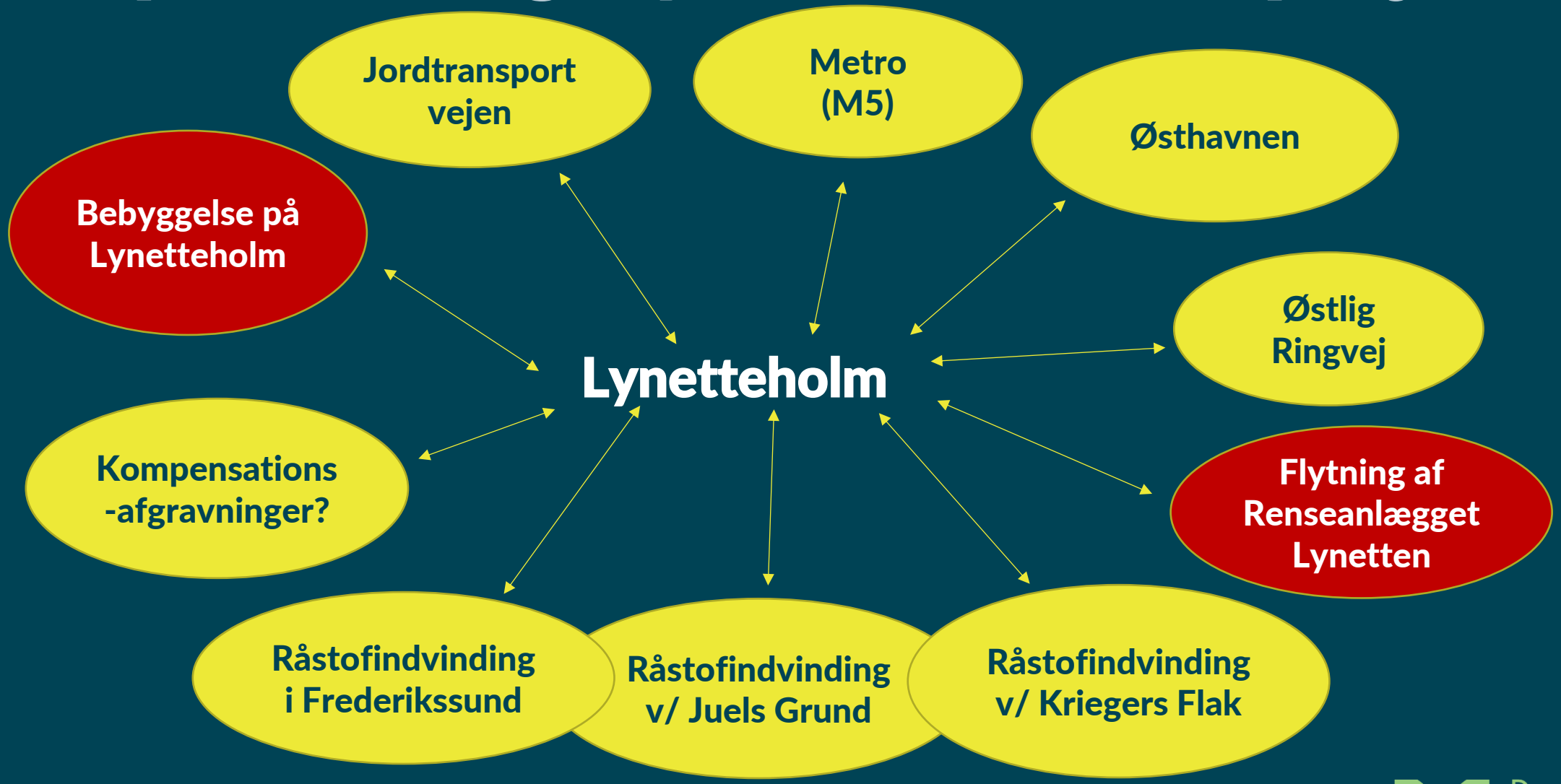
Perspektivering: Lynetteholms delprojekter

Svensk minister er stærkt kritisk overfor dansk sandsugning i Øresund | Udland | DR (6. dec. 2017)
https://www.frederikssund.dk/service/Nyheder/2024/August/skal-frederikssund-kommune-reduceres-til-et-hul-i-jorden
https://www.dr.dk/nyheder/udland/svensk-minister-er-staerkt-kritisk-overfor-dansk-sandsugning-i-oeresund
Sandsugning til byggerier dræner havets liv: Havbunden er dækket af sorte, iltfattige huller - byrummonitor.dk
Hiver EU ind i debat om ni kunstige øer: - Det er fuldstændig vanvittigt | TV2 ØST (tv2east.dk), , Kommuner sætter alt ind for at knuse drøm om kunstige øer | TV 2 Kosmopol,

Danmarks Naturfredningsforening

Perspektivering: Lynetteholms delprojekter

Svensk minister er stærkt kritisk overfor dansk sandsugning i Øresund | Udland | DR (6. dec. 2017)
https://www.frederikssund.dk/service/Nyheder/2024/August/skal-frederikssund-kommune-reduceres-til-et-hul-i-jorden
https://www.dr.dk/nyheder/udland/svensk-minister-er-staerkt-kritisk-overfor-dansk-sandsugning-i-oeresund
Sandsugning til byggerier dræner havets liv: Havbunden er dækket af sorte, iltfattige huller - byrummonitor.dk
Hiver EU ind i debat om ni kunstige øer: - Det er fuldstændig vanvittigt | TV2 ØST (tv2east.dk), , Kommuner sætter alt ind for at knuse drøm om kunstige øer | TV 2 Kosmopol,

Danmarks Naturfredningsforening

Renseanlægget Lynetten

Den røde linje omkring renseanlæg Lynetten angiver de grænser, der er fastsat for, hvor tæt på renseanlægget, der kan opføres boliger. Cowi: Analyse af fremtidig placering af renseanlæg, de fysiske anlæg, nov. 2020.

- Pt. kan der ikke bygges på en stor del af Lynetteholm og Refshaleøen pga. beskyttelseszone omkring renseanlægget pga. lugt- og støjgener.
- Hvis dette skal ændres, skal renseanlægget enten flyttes eller pakkes ind
- … hvilket vurderes at koste 17-19 mia. kr.

Illustration og tekst: arkitekt og rådgiver Per Henriksen: Uden rettidig Omtanke s. 13: https://taenkosom.dk/wp-content/uploads/2025/08/Uden-rettidig-Omhu-opslag.pdf

Danmarks Naturfredningsforening

Perspektivering: Lynetteholms delprojekter

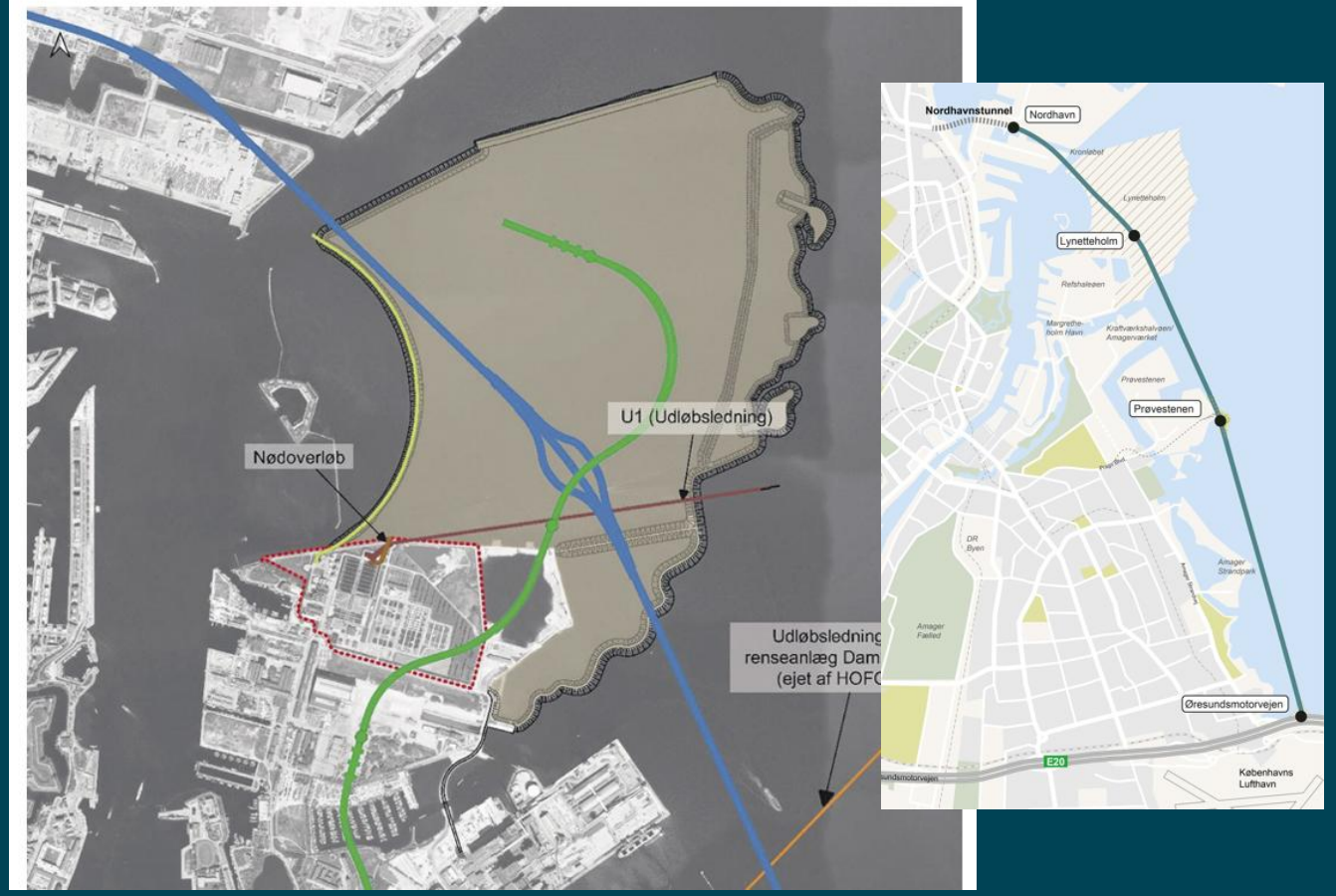

Svensk minister er stærkt kritisk overfor dansk sandsugning i Øresund | Udland | DR (6. dec. 2017)
https://www.frederikssund.dk/service/Nyheder/2024/August/skal-frederikssund-kommune-reduceres-til-et-hul-i-jorden
https://www.dr.dk/nyheder/udland/svensk-minister-er-staerkt-kritisk-overfor-dansk-sandsugning-i-oeresund
Sandsugning til byggerier dræner havets liv: Havbunden er dækket af sorte, iltfattige huller - byrummonitor.dk
Hiver EU ind i debat om ni kunstige øer: - Det er fuldstændig vanvittigt | TV2 ØST (tv2east.dk), , Kommuner sætter alt ind for at knuse drøm om kunstige øer | TV 2 Kosmopol,

Danmarks Naturfredningsforening

Østlig Ringvej

Østlig Ringvej vil krydse under Lynetteholm, mens metroen er planlagt som en højbane, der krydser hen over renseanlægget.

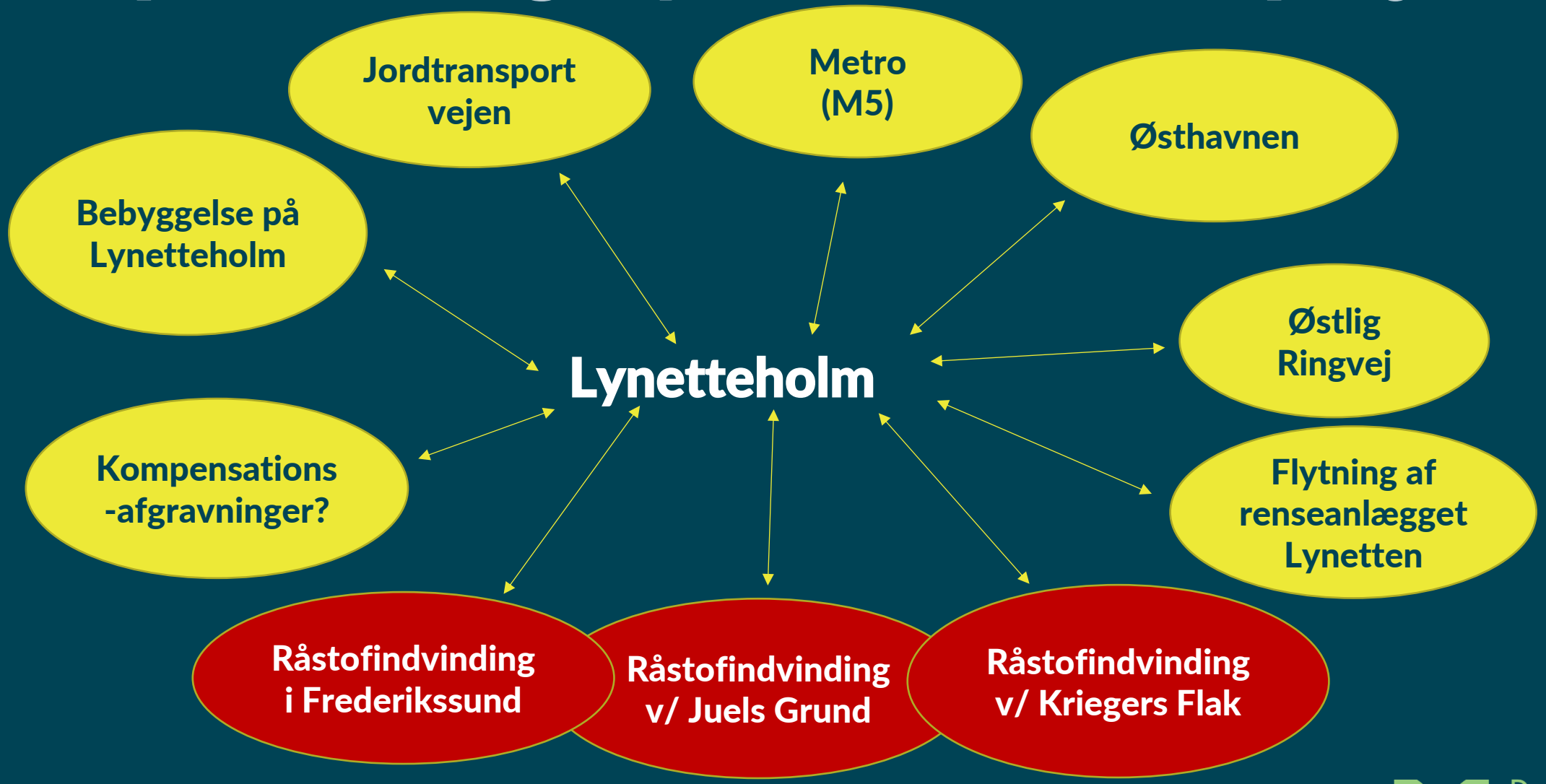

- Når Østlig Ringvej skal anlægges, skal dele af Lynetteholm fase 1 graves op igen
- … inkl. noget af den stemdæmning, som 'holder på' den forurenede jord og slam, der lige nu fyldes i deponiet.

Illustration og tekst: Uden rettidig Omtanke s. 13: https://taenkosom.dk/wp-content/uploads/2025/08/Uden-rettidig-Omhu-opslag.pdf og https://biofos.dk/files/media/document/11.%20Konsekvenser%20ved%20etablering%20af%20Lynetteholm%2C%20ny%20metrolinje%20og%20%C3%98stlig%20Ringvej%20inkl.%20bilag.pdf , Østlig Ringvej illustration: https://www.danskerhverv.dk/presse-og-nyheder/nyheder/2022/februar/havnetunnel-i-kobenhavn-et-skridt-narmere-realitet/

Danmarks Naturfredningsforening

Perspektivering: Lynetteholms delprojekter

Svensk minister er stærkt kritisk overfor dansk sandsugning i Øresund | Udland | DR (6. dec. 2017)
https://www.frederikssund.dk/service/Nyheder/2024/August/skal-frederikssund-kommune-reduceres-til-et-hul-i-jorden
https://www.dr.dk/nyheder/udland/svensk-minister-er-staerkt-kritisk-overfor-dansk-sandsugning-i-oeresund
Sandsugning til byggerier dræner havets liv: Havbunden er dækket af sorte, iltfattige huller - byrummonitor.dk
Hiver EU ind i debat om ni kunstige øer: - Det er fuldstændig vanvittigt | TV2 ØST (tv2east.dk), , Kommuner sætter alt ind for at knuse drøm om kunstige øer | TV 2 Kosmopol,

Danmarks Naturfredningsforening

Råstofindvinding - sandsugning

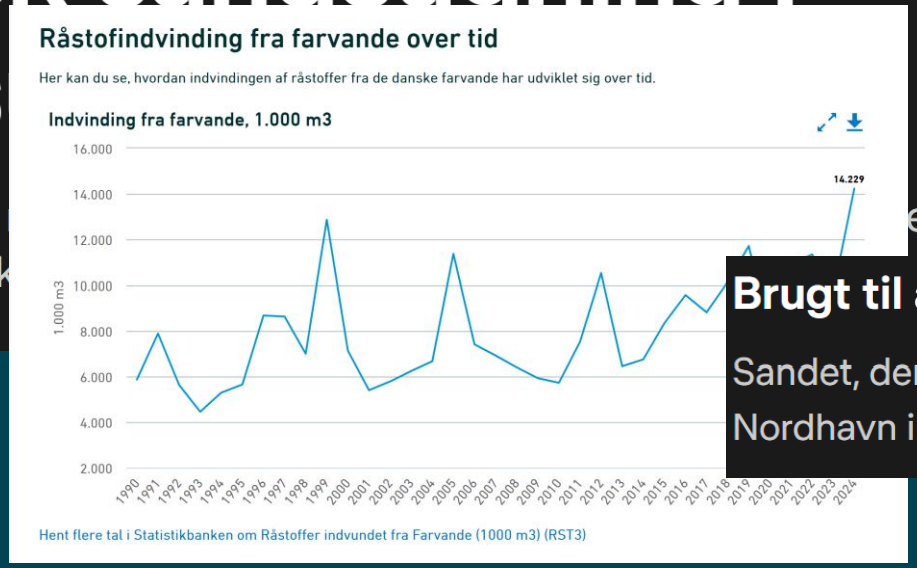
Udland

Svensk minister er stærkt kritisk overfor dansk sandsugning i Øres

Svenskerne … elv stoppet prak…

6. December 2017

- Sverige stoppede sandsugning i havet for 44 år siden pga. konsekvenserne for havmiljøet
- I Danmark er sandsugning steget 237 % fra 1990 til 2024

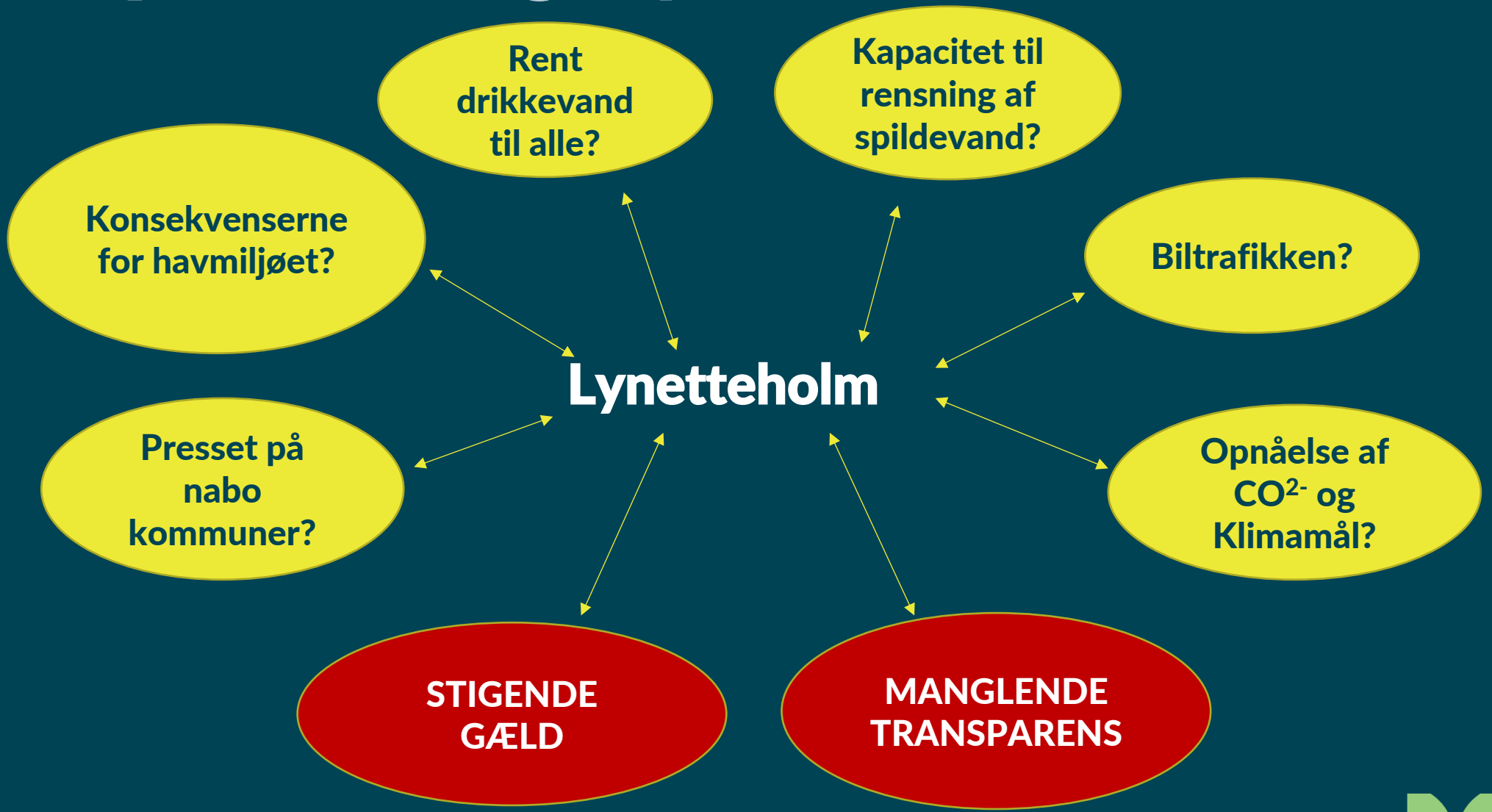
Brugt til at udbygge Nordhavn

Sandet, der pumpes op, er de seneste år især blevet brugt til at udbygge kvarteret Nordhavn i København.

Danmarks Naturfredningsforening

Svensk minister er stærkt kritisk overfor dansk sandsugning i Øresund | Udland | DR (6. dec. 2017)
Sandsugning til byggerier dræner havets liv: Havbunden er dækket af sorte, iltfattige huller - byrummonitor.dk,
https://www.dst.dk/da/Statistik/emner/erhvervsliv/industri/raastofindvinding

Perspektivering: Lynetteholms ubekendte

https://www.tv2kosmopol.dk/metropolen/om-15-ar-kan-vi-mangle-rent-drikkevand-220d9
https://www.ft.dk/samling/20201/almdel/MOF/bilag/403/2352515.pdf

Danmarks Naturfredningsforening

gerNej
B.T.

Perspektivering: Lynetteholms økonomi

20/1-22: Transportminister Benny Engelbrecht om økonomien bag Lynetteholm

Politiker raser over minister: 'Det er fuldstændig uacceptabelt' | BT Samfund - www.bt.dk

30/1-22: udtaler Ingvar Sejr fra By & Havn:

- *"Jeg kan på nuværende tidspunkt sige, at det samlede budget på 2,5 milliarder kroner kommer ikke til at holde"*

1/4-22: Der er nu udsigt til, at Lynetteholm skal medfinansieres af de københavnske skatteydere.

Nye beregninger: Københavnere skal betale kvart milliard for Lynetteholm - Altinget - Alt om politik: altinget.dk

I den i lang tid hemmeligstemplede redegørelse om Lynetteholms økonomi står, at indtægterne for salget af boligerne på LH kan svinge mellem 8,6 mia. kroner og 39,8 mia. kr.

Nu stiger prisen for gigaprojektet Lynetteholmen | BT Samfund - www.bt.dk (30/1-22)

Kilde: https://www.kk.dk/sites/default/files/2021-10/faktaark_om_lynetteholm_0.pdf
Politiker raser over minister: 'Det er fuldstændig uacceptabelt' | BT Samfund - www.bt.dk
Irriteret minister tager første spadestik til Lynetteholmen: Vend tilbage, når I forstår det | BT Samfund - www.bt.dk

Danmarks Naturfredningsforening

Pressefrihed: By & Havn sagsøger Ingeniøren

… for *"uberettigede og ærekrænkende ytringer" om Lynetteholm*

I en leder den 28. april 2023 med overskriften
"Lynetteholm-undersøgelse endte i et korrumperet mørkekammer"

Skriver Ingeniøren bl.a.:

- ***Kun i Nordkorea ville man kunne få opbakning til, at der her er tale om en uvildig tredjepartsgranskning.***

- ***Intet samfund bliver blandt fremtidens vindere, hvis vi lukker fri og reel faglighed inde i et middelalderligt mørkekammer.***

INGENIØREN MENER

https://byrummonitor.dk/Nyheder/art9421930/By-Havn-sags%C3%B8ger-fagblad-for-%C2%BBuberettigede-og-%C3%A6rekr%C3%A6nkende-ytringer%C2%AB-om-Lynetteholm, https://ing.dk/artikel/pressenaevnet-kritiserer-ingenioeren
Pressenævnets kendelse: https://www.pressenaevnet.dk/wp-content/uploads/2024/03/Berigtiget-anonym-kendelse-04541.pdf

Det er på tide, at vi stopper op og tænker os om og;

- ***lader fri og reel faglighed komme til orde og***
- ***åbent diskuterer alternative løsninger til igangværende og planlagte projekter***
- ***inklusive alternative idéer til Lynetteholm og hele Storkøbenhavns fremtid***

Danmarks Naturfredningsforening

KULTUR

Lynetteholm er en fejl, der stadig kan rettes

Aftalen om Lynetteholm bør genåbnes, og måden, vi udvikler hovedstaden på, trænger til en revision.

KOMMENTAR
KARSTEN R.S. IFVERSEN
ARKITEKTURREDAKTØR

Det var knaldsmart for 30 år siden: Denludfattige hovedstad fik 'gratis' metro ved at sælge den fælles jord til private udviklere. Eller mere konkret: Staten lånte byen penge til ny infrastruktur, gav Københavns Kommune sine jorde og lod dem sælge ud. Win-win-win. Resultatet kan for eksempel ses i Ørestad på Amager, hvor et tidligere militært øvelsesområde nu er blevet til en by-del.

Men nu er situationen helt anderledes. For man kan kun sælge én gang. I 2026 er der kun få byggegrunde tilbage i Københavns, så for at holde modellen kørende har man vedtaget at anlægge øen Lynetteholm. Og på den måde opfinde nye landområder, man kan sælge.

Det storstilede anlægsbyggeri er allerede i gang, hvilket blandt andet kan ses på de tusinder af osende lastbiler, der kører gennem byen for at fylde havnen op.

Men her i 2026 brænder helt andre spørgsmål på: For hvor skal fremtidens København udvikles? *Skal* det være ude i vandet? Eller er det bedre at gøre det på land? I forstæderne? I stationsbyerne?

Den slags spørgsmål sætter både en ny film og en ny bog fokus på. Dokumentarfilmen 'Kampen om Lynetteholm' leverer et demokratisk anskrig, mens bogen 'København 2.0' angiver en ny retning for bæredygtig udvikling.

'Kampen om Lynetteholm', der kunne ses på årets CPH:DOX, stiller et ubehageligt spørgsmål: Hvad sker der med den demokratiske kontrol, når byudviklingens økonomi bliver så stor, at den ikke må fejle?

Filmen følger Klimabevægelsens forsøg på at rejse faglig kritik af Lynetteholm. Det endte i en retssag, der blev afgjort til fordel for By & Havn.

Men filmens egentlige konflikt ligger et andet sted end i domsresultatet. Den viser et system, hvor modargumenter bliver mødt med en juridisk mur, når et projekt først er skrevet ind i en anlægslov.

Kritik skal forstumme ved lov

Klimabevægelsen fik ikke lov til at føre uafhængige fagfolk som vidner. Den faglige uenighed er ikke blevet afprøvet. Miljørapporten, udarbejdet for By & Havn af et stort ingeniørfirma, står tilbage som anlæggets uanfægtede bærende grundlag. Men er den uvildig?

Det betvivler en af de eksperter, der blev udelukket fra at vidne, professor i marin økologi og biogeokemi ved Aarhus Universitet Stiig Markager. I filmen kritiserer han rapportens behandling af effekterne på vandudvekslingen og kalder dele af argumentationen direkte fagligt nonsens.

Lynetteholm kan have effekt langt ud over Øresund. Øen er placeret i Kongedybet – den største af flere dybe render, som tilfører saltvand til Østersøen. Og Østersøens saltbalance er et yderst følsomt system, hvor selv små ændringer kan få dramatiske konsekvenser for fisk og planter.

> **Hvorfor skal udviklingen af hovedstaden foregå inden for Københavns Kommune?**

Markager fortæller i filmen, at de mulige forandringer måles i promiller. Og at ingeniørfirmaets egen rapport påpeger, at opfyldningen har målbare konsekvenser, men i et andet kapitel bliver promillerne reduceret til nul, og i konklusionen bliver de glemt.

Ved andre store anlæg, som Øresundsforbindelsen, har man krævet dokumenteret nuleffekt på vandudskiftningen.

Hvorfor gælder det ikke Lynetteholm?

Øen skal ikke bare sikre København mod ekstreme vandstigninger, som et dige kunne have gjort. Den skal også rumme en ny bydel, der er motor for en stor infrastrukturpakke: Salg af byggeretter skal medfinansiere en ny metrolinje og en biltunnel fra Hellerup til Amager.

By & Havn henholder sig til, at rapporten ikke kunne påvise alvorlige effekter for Øresund, og ønsker, ligesom Transportministeriet, ikke at stille op i dokumentaren, der fremstår som et partsindlæg – men med et bekymrende budskab.

By & Havn er ejet af Københavns Kommune og staten. Det er hverken en traditionel myndighed eller et privat selskab, men en hybrid med en klar økonomisk interesse i, at projekterne realiseres. Den konstruktion er en del af Lynetteholms historie: Når byudvikling bliver en forretningsmodel, bliver natur, jura og demokrati til omkostninger – ikke dens ydre grænser.

Alt for mange boliger på vej

Presset på boligmarkedet i hovedstaden er reelt, og der er mangel på byggegrunde i kommunen. By & Havn ønsker, at der frem mod 2070 skal opføres 50.000 boliger alene på Lynetteholm. Der bliver lang rejsetid til Rådhuspladsen fra Lynetteholm. Det svarer til Lyngby.

Det er mere kompliceret at bygge ud i havet og medfører højere klimapåvirkning end at blive på det tørre, hvor der tillige findes fungerende infrastruktur og by at koble sig til.

Så hvorfor skal boligbehovet løses inden for Københavns Kommune?

Nonprofitorganisationen New Urban Voices har netop udgivet bogen 'København 2.0.' I den argumenterer de for, at hovedstadsområdet må ses som en sammenhængende storby på tværs af kommuner.

De peger også på, at antallet af planlagte boliger i hovedstadsområdet er vildt overdrevet. Frem til 2035 forventer kommunerne tilsammen 120.000 flere borgere og planlægger 75.000 nye boliger. Men den faglige autoritet på området, Danmarks Statistik, forventer kun 55.000 nye borgere i samme periode.

Det er under halvdelen. Der er med andre ord for mange boliger på vej de næste små ti år. Og det forstørrer et klimaproblem, som byggebranchen i forvejen kæmper med.

Når direktør Anne Skovbro til sommer forlader By & Havn for at blive direktør i Danica Ejendomme, gør hun samme bevægelse som sin forgænger, den tidligere socialdemokratiske overborgmester Jens Kramer Mikkelsen. Han sidder i dag som direktør i det private udviklingsselskab Urban Partners.

> **Havde det været smartere, at det offentlige beholdt jorden?**

De har uvurderlig erfaring med og indsigt i By & Havn-maskinen, når de skal opføre de projekter, By & Havn sælger grundene dyrt til.

Modellen har skabt enorm værdi til de få og været med til at gøre København mere ulige, fordi der er kommet et efterslæb på betalbare boliger.

Værdien af jorden er steget konstant, men vi kan kun sælge den én gang. Så havde det været smartere, at det offentlige beholdt den? Kommunen kunne eje jorden og leje den ud til bygherrer med tilbagefaldsret.

Det ville give mere demokratisk styring med udviklingen.

Den by, der allerede findes

Udviklingen af Lynetteholm handler dermed også om fravalg:

Fravalget af en mindre ø, der ikke påvirker vandudskiftningen.

Fravalget af at tænke byudvikling ud over kommunegrænser.

Fravalget af at satse på omdannelse af eksisterende bygninger i områder, hvor infrastrukturen allerede er etableret.

Og i sidste ende fravalget af at lytte til uafhængig faglig kritik.

Vi har allerede tørre arealer at udvikle i forstæderne med eksisterende funktionstomme bygninger at transformere til boliger. Det er billigere, grønnere, giver mere blandet by og reducerer ikke i længere transporttid.

Aftalen om Lynetteholm bør genåbnes, inden byen for alvor tipper. Den er en fejl, der stadig kan rettes.

karsten.ifversen@pol.dk

350 store lastbiler fylder hver dag i 30 år jord ud i Øresund for at skabe Lynetteholm, hvor havvindmøller nu er blevet omsluttet. Det er ulige dyrere for miljø og klima at bygge, hvor der i forvejen hverken er land, veje eller anden infrastruktur. Arkivfoto: Jens Dresling

Aftalen om Lynetteholm bør genåbnes, og måden, vi udvikler hovedstaden på, trænger til en revision.

KOMMENTAR
KARSTEN R.S. IFVERSEN
ARKITEKTURREDAKTØR

Danmarks Naturfredningsforening

Tak for opmærksomheden

Spørgsmål?

Danmarks Naturfredningsforening

Lynetteholm?

Visualiseringer af Lynetteholm: https://byoghavn.dk/lynetteholm/marin-havpark/

Danmarks Naturfredningsforening

Lynetteholm?

Kysteksperter: Lynetteholms strande vil blive fyldt med ildelugtende tang | TV 2 Kosmopol

Danmarks Naturfredningsforening

Lynetteholm?

Kilde: Stop Lynetteholm FB side: Hans Rugård Jensen, 4. april 20234

Planer om to 100 m tårne på spidsen af Langelinie

- De to nye tårne skal skabe noget blikfang og agere "synlige vartegn" for byen.
- Forslaget til den nye lokalplan — inklusive Langeliniespidsen — forventes fremlagt til politisk behandling i andet kvartal 2026.

Kilde: https://www.magasinetkbh.dk/indhold/nye-detaljer-byggeri-spidsen-langelinie

Danmarks Naturfredningsforening

Sekssporet motorvej langs søerne i Kbh

En sekssporet motorvej langs søerne i København blev i 1973 - ni år efter dens vedtagelse i Folketinget - skrottet på grund af folkelig modstand.

Vil det samme kunne ske 52 år efter for Lynetteholm projektet?

Det er svært i dag at forestille sig en motorvej langs Søerne – men dengang blev projektet igangsat, masser af bygninger revet ned og motorvejsstrækningen Bispeengbuen anlagt, inden det efter ni år blev stoppet af borgerprotester.

I dag bygges der 24/7 på Lynetteholm på trods af massiv folkelig modstand.

Danmarks Naturfredningsforening

Billeder: https://www.tv2kosmopol.dk/koebenhavn/mulighed-for-at-bade-i-soeerne-rykker-taettere-paa
https://www.tv2kosmopol.dk/koebenhavn/halvdelen-af-bispeengbuen-staar-til-nedrivning-den-vaerste-loesning-mener-venstre

- Dokumentar om retssagen vedrørende opsættende virkning udtaget til CPH:DOX
- Dokumentaren kan ses på Para:dox
- You searched for kampen om lynetteholm - PARA:DOX:PARA:DOX

Danmarks Naturfredningsforening